

Dit blad ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang“.

Opgericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. } HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
LICHTINGDIENST } TEL. 14519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD“
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 14519. - POSTGIRO 14574

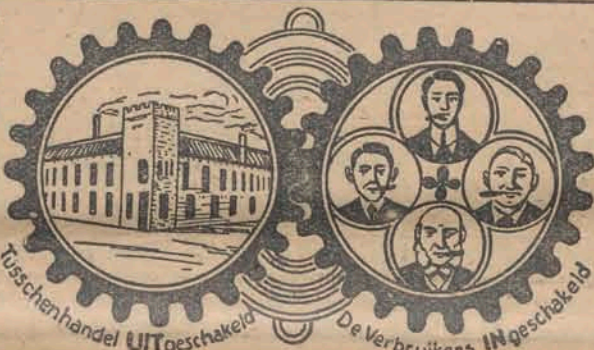
Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 14519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 11987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd en gezonden aan de Redactie, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

BEENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan particulieren of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), maar ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoemde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden.

Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

Brillen :: Pincenez
Kijkers
Foto Projectie
L. Jansstr. 27 Hofleverancier Utrecht
P. W. HIELE

VAN SCHALKWIJK & Co.
COMMISSIONNAIRS IN EFFECTEN
TELEFOON 11810 & 11811 's-GRAVENHAGE
ADRES: SCHALKEF JAVA STRAAT 96
BELASTEN ZICH OP BILLIJKE VOORWAARDEN:
HET INCASSEEREN VAN PENSIOENEN,
ELEMENTEN, VERLOFSTRACTEMEN, ENZ.
VAN ALLE DAARAAN VERBODEN FORMALITEITEN
ALLE BANKZAKEN

Pension Restaurant „PLAZA“
(Arnhemsche Coöperatieve Keuken)
Plein 7-8 ARNHEM Telefoon 2686
Directeur: CHARLES A. FELGER
in het Centrum van Arnhem, tegenover de wacht-
kamer der tram en autobussen
KEUKEN MATIGE PRIJZEN
Garage • Bondscafé • Rijwielbergplaats
AL INGERICHT VOOR INDISCHE FAMILIES

Arma C. DE JONG
Dr. W. SYPKENS TOXOPÉUS
Apotheker en Scheikundige
v. d. Boschstraat 45 - Den Haag - Tel. 149
Laboratorium voor Chemisch- en Microsc. Onderzoek
Afwijk van „DE JONG'S SLEMPSTROOP“

Brandstoffenhandel
Fa. J. H. KRUL Jr.
Overveen en Bloemendaal. Tel. 1617 en 22012
PRIMA BRANDSTOFFEN. CONCURR. PRIJZEN
Beste adres v. Centrale Verwarming

IV-KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE
EDELMETAALBEDRIJVEN
v. KEMPEN • BEGEER • VOS

ERNEST CASSUTTO
Tandarts
(Lid van de Vereen. „Oost en West“)
Pr. Mauritsplein 3 - Tel. 50061
(Vroeger Fred. Hendriklaan 45)
Spreekuur alle werkdagen 1-3
Polikliniek: Goudenregenstraat 151 - Tel. 31012

BATAVIA SEMARANG SOERABAJA MADERA
A B M
INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHE
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

CAW'S
FOUNTAIN PEN
THE OLDEST MARK THE NEWEST PEN
Wettig gedeponeerd
Engros v. Nederland en Koloniën
CAW'S PEN IMPORTERS
Heemstede (Holland)

Ondervinding leert: „De Vul-Pen met levensduur is CAW“. Daarom steeds te verkiezen boven alle andere merken en soorten. Verkrijgbaar in SELF-FILLING en SAFETY-types bij den Boek- en Schrijfwarenhandel.
CAW'S SAFETY-Modellen, 11 en 14 cm. lengte: f8.-, f10.-, f12.-
CAW'S SELF-FILLING, Baby-Modellen: f3.50 en f5.-
CAW'S SELF-FILLING-types: f6.-, f7.50, f8.-, f9.-, f10.-, f12.-
Een CAW'S PEN heeft men voor zijn leven! Daarvoor volle garantie!

BAARN ALS WOONPLAATS

CENTRUM DES LANDS, HEERLIJKE BOSCHRIJKE OMGEVING, LAGE BELASTINGEN, LYCEUM E.A. UITSTEKEND GEOUTILEERDE ONDERWIJSINRICHTINGEN VRAAGT INLICHTINGEN VOOR KOOP- & HUURHUIZEN BIJ DE

N.V. WONINGBUREAU v/h R. WÖHRMANN & Co.

DIRECTEUR: H. C. VELDWIJK

UITG. BAARNSCHE WONINGGIDS, 25e JAARG. NIEUWSTR. 14 - TEL. 24 - BAARN

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES”

Telefoon 32739 Postrekening 69868 Weimarstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen 3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen van hygiëne en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip- of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aangestast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen

Het Ideaal voor de Tropen

FONDERIE'S STAALWARENHANDEL

Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602 Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

Drogisterij „De Korenbloem”

WED. G. BOLAND

Lijsterbesplein 1 - Den Haag - Tel. 35514

is Uw beste adres voor Spécialité's, Parfumeriën, Toiletartikelen, Gummi, Bed-, Wagen- en Wiegzeilen, Badmutsen

Babyweegschalen, Ondersteken, Windkussens te huur

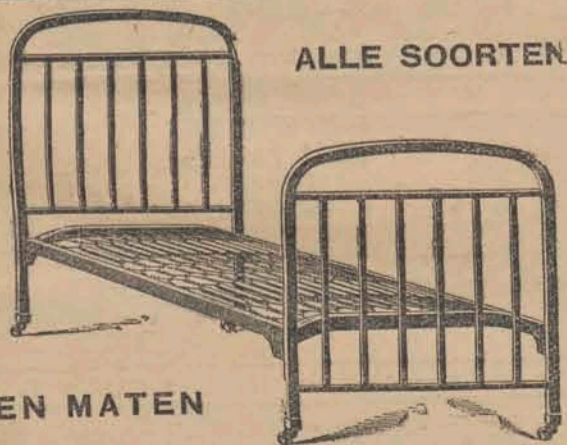
Ruim gesorteerd in Yardley-artikelen. Wijn-Depôt

Stofzuiger „Electrolux” te huur à 25 ct per uur, 8 uur f 1.50

Thuisbezorgen zonder prijsverhoging.

A. SCHRÖDER & CO

GROENMARKT 25, 26, 28 'S-GRAVENHAGE BEDDENMAGAZIJN

ALLE SOORTEN

EN MATEN

IJZER- EN KOPEREN LEDIKANTEN PRIMA AFWERKING - VOORDEELIGE PRIJZEN

MATRASSEN - DEKENS - SPREIEN

W. VAN HEUSDEN - DEN HAAG

Pr. Mauritsplein 4 COMMISSIONNAIR IN EFFECTEN

Teleph. 51243

Assuranties - Administraties - Bewaargevingen - Incasso's

Uitvoering te 's-Gravenhage, Amsterdam en Batavia

INHOUD: Comité Pa van der Steur. — Reis-Indrukken. — Eene nieuwe Aera voor de Ned. Ind. Thee-cultuur. — Het Informatie-Bureau van de Vereen. „Oost en West”. — Week tot Week. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen: I. Uit de Eur. Pers. II. Uit de Int. Pers. III. Uit de Chin. Pers. — Oost- en West-Indisch Litera-ur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afdeelingen: (I. Apeldoorn, II. Breda, III. Leiden, IV. Utrecht). — Mededeelingen.

Comité Pa van der Steur.

Ingekomen gelden van 12 tot 22 Juni.

F. v. P.	10.—	Overgebr.	100.10	Overgebr	1426.—
F. v. d. B.	2.50	J. E.	2.50	N. K.	2.50
W. F.	1.—	M.	2.40	V.	5.—
H. B.	10.—	Fam. d. W.	2.50	L. P.	3.—
Ver. I. V.	6.—	R.	3.—	Mr. H. d. W.	2.50
Mej. K.	8.60	P. W.	6.—	Mv. E.—B.	2.50
Mej. P.	2.—	K. B.	3.—	J. F. de G.	3.60
Mv. K.	2.50	H. v. S.	10.—	Mv. E. C.	2.50
Mv. A.	1.—	N. N.	1.—	Mr. C. B.	1.80
Mv. B.	4.—	B. v. H.	5.—	A. d. V. v. S.	25.—
P. Q. R.	2.—	R. B.	25.—	Mr. C. H.	10.—
R. H.	1.—	Mij.t.Ex.		J. E. B.	3.—
A. G.	10.—	B. B.	100.—	P. H.	25.—
Mr. A. H.	20.—	C. W. J.	100.—	J. H.	15.—
R. S.	9.—	Jav. C. Mij.	60.—	H. v. M.	2.50
L. K.	3.50	J. H. Dzn.	1000.—	Vaderland	310.20
Mv. S. R.	1.—	J. W. E.	2.50	A. H. B.	10.—
Mej. W. v. H.	2.—	Mv. S. W.	2.—		
Mvr. C. v. S.	4.—	W. A. R.	1.—		
	f 100.10		f 1426.—	Totaal	f 1850.10

Met den dank van het Comité, dat zich voor meerdere giften gaarne blijft aanbevelen.

Reis-Indrukken

door

G. VAN BERESTEYN—TROMP.

(Vervolg).

Dwars door Sumatra.

Als men, na een reis door Bali gemaakt te hebben, per auto dwars door Sumatra rijdt, van Medan aan de Oostkust naar Padang aan de Westkust, dan valt 't op hoeveel ongerepter en grootscher natuurfereelen men daar te bewonderen krijgt dan op het zooveel kleinere eerstgenoemde eiland.

De resident van Bali vertelde ons als aardigheid, hoe eens een Amerikaansche toerist, na een tocht over het eiland in den drogen Oostmoesson, die alle wegen stoffig maakt, met de opmerking tot hem kwam: „I have got half your island in my nose.” Dit nu vond de resident wel een beetje overdreven. Maar typeerend was 't toch.

Sumatra met zijn reusachtige vulkanen, waarvan top en kloven veelal begroeid met ondoordringbare oerboschen, met zijn eindeloze hoogvlakten, waar de wind onheilspellend overheen giert, zijne ontelbare reeksen onherbergzame rotsen in hun prachtige kleurschakeeringen van somber groen-blauw tot vlamvend oranje-rood, al naar zij door de zon beschenen worden, zijn groote bergmeren, waar dikwijls orkanen spoken, zijn klaterende, soms tot stof verstuivende watervallen, zijn bruisende stroomen, waartusschen onafzienbare plantages van tabak, rubber, koffie en thee, door Europeanen geëxploiteerd, dat Sumatra maakt een overweldigend grootschen indruk, naast de liefelijke schoonheid van Bali, waar de artistiek aangelegde bevolking zelve den vruchtbaren bodem, langs de berghellingen, tot in de lachende dalen wist te herschepen in kunstvol aangelegde, uitnemend verzorgde,

mooie cocos- en andere palmtuinen, waartusschen de tempels en woonerven met hun begroeiende afsluitingen, ondanks hun onhygiënische vuil zoo'n schilderachtig effect maken.

Het Sumatrasche landschap ziet er in zijn verlatenheid soms uit als een tot land gesteepte zee, waarvan de golven plotseling tot reeksen elkaander opvolgende heuvel- en bergketenen hardden.

Hierover de tropische zon haar kleurenpracht zien verspreiden, is een onvergetelijk schoon blik!

Daar 't mij voorkomt, dat voor het reizen Sumatra nog minder propaganda wordt gemaakt dan voor het bezoeken van Bali, meen ik, dat voor enkele korte aanwijzingen bij de dagvertocht van mijn tocht, naast mijn indrukken, wel een plaatsje kon worden ingeruimd:

De Nederlandsche mailbooten doen thans Belawan, de havenplaats van Medan aan, zoo voor de passagiers, die niet aan tijd gebonden gemakkelijk is, daar hun reis te onderbreken de prachtige autorit van Medan naar Padang ondernemen, welke in 5 à 6 dagen te doen is.

In omgekeerde richting kunnen repatrieerders en anderen des Zaterdag's middags van Belawan naar Padang gaan met een der Koninklijke vaartmaatschappij-stoomers of met een der vrachtbooten met passagiersaccomodatie der maatschappijen, welke, hoewel minder luxieus gericht, toch zeer aanbevelenswaardig zijn overtocht eveneens in drie dagen doen.

Daar ik voor mijn thuisreis passage bespeelde had op het snelvarend vrachtschip „Rottendammer” familie de heerlijke uitnodiging kreeg met van Medan naar Padang te rijden, was ik in de eenige weken vroeger uit Priok over Belawan vertrekende mailboot „Juliana” nog een plaatsje kunnen krijgen. Ook deze reis duurt, Sideandoende, drie dagen.

Belawan Deli ligt op 12 mijlen afstand van Medan, waarheen een trein is. Ik was echter mijn schik dat mijne vrienden mij met hun auto aan de haven opwachttten, want een stoffig spoorrit in Indië is geen pretje. Wij logeerden in Medan in het riante „Hotel De Boer” en bleefden eenige dagen, daar 't juist „Harie besar” (de Dag) was. Den 1sten en 15en van elke maand men n.l. de geëmploierden der tabaksondernemingen allen naar de hoofdplaats om er hun tractement in ontvangst te nemen en dan meteen eens te fuiven. Er waren dan ook tweedaagsche races geschreven op de prachtige renbaan, welke van Medan van de Deli Mij. ten geschenke heeft. Men geniet en zoowel in de hotels, als in de societeden feesten en diners met dansen aangericht. ook de vliegeniers, die er op hun thuisreis verden, nog eens uitgevierd werden.

Voor mij, als nieuweling, was 't wel aan alles eens bij te wonen.

Het viel mij op hoe bijzonder gezond en die toch zoo hardwerkende planters er Allen stoere kerels, niet voor een kleintje velen en ook hunne vrouwen zagen er uit als Hollandse welvaren. De tabak- en rubberteelt schijnt derlijk te zijn voor den Europeeschen liehebouwer!

Maar ook de Javanen, contractkoelies, werken, zien er gezonder uit dan in hun eigen land, waarschijnlijk omdat zij hier, ofschoon niet goed gehuisvest, onder meer hygiënische omstandigheden leven dan veelal op Java. Toen ik de ingeniëurs van de Delispoor hierover vermerking maakte, antwoordde hij: „Daarvoor ook alles voor, want wij kunnen geen ziektes hebben.” Voor den zwaarsten ontginningarbeid worden echter altijd Chineesche koelies gebruikt, die toch sterker zijn en dus meer kunnen.

Medan zelf, de grootste stad van geheel

Garage en Stal „WITTEBRUG”

M. TH. VAN 'T SANT

Badhuisweg 245 Telefoon 50353

Luxe Auto-Verhuuronderneming, ook per maand

Rijpaarden per uur f 2.50, per maand f 100.— Pension Stalling paarden . . . f 2.75 per dag

HET BEKENDE ZUIVELHUIS „THOMSON”

THOMSONLAAN 122 DEN HAAG

is momenteel het eenigste adres waar voordelig zijn Boter, Kaas, Eieren, Vleeschwaren en Comestibles kan bekomen tegen scherp concurrerende prijzen. Speciaal adres voor fijne Binnen- en Buitenlandsche Kaaswaren

F. BAGGERMAN Jr.

Schoorsteenvegerij „Duinoord“

Metselaar en Loodgieter

Morsestraat 6 DEN HAAG Telef. 30503

de residentie van den Gouverneur van Sumatra's Oostkust, is wel de meest Europeesche stad in Nederlandsch-Indië. Er zijn vele mooie, groote gebouwen, aan breede, geasphalteeerde wegen gelegen; maar veel bezienswaardigs van typisch Indisch karakter is er niet.

Wij bezochten het nieuwe paleis van den Sultan dat echter alleen bij feestelijke gelegenheden, als ontvangstgebouw, dienst doet, daar hij met zijn zin in zijn oude woning gehuisvest blijft — en ook nieuwe moskee, die wel weelderig, maar niet indrukwekkend is.

Meer belangstelling voelden wij voor het Indisch vrouwenhospitaal onder uitnemende leiding van de vrouwelijke geneeskundige, Dr. van der Meulen (*), die zeer veel succes heeft met de kraam- en kinderverpleging, zoowel als met de aan inrichting verbonden opleiding van Inlandsche vroedvrouwen en verpleegsters, voor wie ook een keurig internaat is gesticht.

Op onderwijsgebied bewonderden wij in de eerste Europeesche school — tevens de eerste in Nederland — waar handarbeid zoowel aan de jongens als aan de meisjes in alle klassen onderwezen wordt het succes, dat er bereikt is onder de bekwame leiding van den hoofdonderwijzer, den heer Kok. De *Skola Derma*, waar Inlandsche meisjes zoowel als kosteloos handwerken, o.a. kantklossen en huishouden kunnen leeren. Er werd voor Europeesche dames ook een cursus in de Indische keuken gegeven.

Wat ons ook bijzonder doeltreffend leek, was een soort Montessori-fröbelschooltje, dat door een aantal daartoe opgeleide onderwijzeres gehouden werd in den tuin van een zeer praktische Medang-moeder, die een tiental kleintjes van hare naaste kennis daartoe bijeengebracht had. Het was alleraardigst om te zien, met hoeveel opgewektheid de kindertjes daar aan het zingen waren en hoe zij matjes vlechten, terwijl de juffrouw vertelde.

De Medan stelde de afdeling der „Vereeniging Vrouwenkiesrecht“ mij in de gelegenheid een serie te houden over hetgeen wij in Holland doen te trachten het geestelijk contact tusschen Nederland en Indië te versterken, waarbij ik speciaal nadruk legde op het nuttige werk der „Vereeniging Oost en West“ met „Boeatan“ en van de Koloniale School voor Vrouwen en Meisjes“, ter op verzoek van eenige Medansche dames ook wenschelijkheid werd betoogd van de oprichting daar ter stede van een afdeling van de „Vereeniging Nederlandsch Museum voor ouders en kinderen“, als centrum voor geheel Sumatra.

Het was een allergezelligste samenkomst tusschen 10 en 12 uur 's morgens in een der zalen van de „Medan-hotel“, en de talrijke aanwezigen — waaronder ook de Gouverneur, de heer Van der Meulen, en de Burgemeester, Baron Mackay en zijn genooten waren zoo vol belangstelling, dat er goede resultaten van te wachten zijn.

Zelfden middag nog reden wij via Arnhemia, naar mooie buitenhuizen zijn, naar Brastagi, het Indische luchtkuuroord bij uitnemendheid. Zoowel als de Spoorwegmaatschappij hebben er inrichtingen opgericht voor hunne geëmployeerden. Brastagi-hotel, een 1500 Meter boven den zeespiegel, maakt door zijn Europeesche inrichting een gezelligen indruk. Het is bijzonder mooi en schoon. Daar wij met regen aankwamen, waardoor de schoone vergezichten gedurende den rit ons verloren waren gegaan, bemerkten wij dit den volgenden morgen, toen wij bij helderen hemel een wandeling maakten in de omgeving o.a. de schilderachtige *passar* (marktplaats) bezochten, waar in met Bataksch polychroom werk versierde loodsen een groote verscheiden-

heid hield verleden jaar, toen zij met verlof in Padang was, o.a. een interessante voordracht in de Koloniale School voor Vrouwen en Meisjes te 's-Gravenhage.

heid van groenten, o.a. alle soorten van uitlandische koolen en reuzetomaten, zelfs geurige aardbeïen, door Batakkers in hun nationaaldracht te koop werden geboden. Ook de bloemenpracht rondom het hotel bracht ons in verrukking. Gaarne hadden wij er eenige dagen doorgebracht, doch wij moesten verder en reden via Piso-Piso — waar desgewenscht ook gelegenheid is om te overnachten — naar Pematang Siantar, over Marihat, langs een prachtige weg, vol afwisseling, tevens een meesterstuk van ingenieurskunst. Hoewel dit een vrij lange tocht is, ongeveer 5 uur aan één stuk, waren wij toch niet erg vermoeid — dank zij onze zachtrijdende „Studebaker“ — en onze bekwamen Menangkabauschen chauffeur — toen wij tegen de schemering in het hotel aankwamen. Het uitstekende diner, in gezelschap van vrienden, die ons kwamen opzoeken, restaureerde ons geheel, zoodat wij na een rustigen nacht den derden dag reeds vroeg beginnen konden.

Des morgens om 7 uur uit Pematang Siantar vertrekkend, kwamen wij via Perapat, na een prachtrit langs het Tobameer, tegen 12 uur te Baligé, waar wij in het Toba-hotel, dat door mevrouw Wijs beheerd wordt, heerlijk rijsttafelen, tegelijk genietende van het onvergelykelijk fraaie uitzicht op het groote meer met zijn eilanden en schiereilanden, dat aan die zijde juist door vlak land begrensd wordt, terwijl aan den tegenovergestelden kant hooge rotsen verrijzen, die langzaam glooiend afloopen en de prachtigste kleurschakeringen vormen, zoowel onderling als op het water, dat bij tijden zeer onstuimig kan zijn.

Terwijl wij genoeglijk op het grasveld voor het hotel zaten, kwamen Batakkers ons hunne eigenaardige katoenen weefsels en bamboe snijwerk voor zeer matigen prijs te koop aanbieden. Ook aan het bekijken daarvan konden wij niet veel tijd besteden, daar wij nog dien middag door moesten naar Sibolga, via Tarotoeng, dat in een mooi dal gelegen is. Vooral het laatste gedeelte van den weg is bijzonder zwaar, daar deze in meer dan duizend scherpe bochten, alle krommingen en plooiën van de bergen meemaakt, telkens steil op- en afgaande, dikwijls de bedding volgend van de groote rivier, die zich bij Sibolga in zee stort, waar men een prachtig uitzicht heeft op de baai met zijn puntig „suikerbrood“-eiland in 't midden.

Wij hadden 't geluk in de hotels, waar wij wilden overnachten, plaats te vinden, waarvan men lang niet altijd zeker kan zijn, daar de ruimte er zeer beperkt is. Zoo ook in het Sibolgo-hotel, dat wel 't slechtste was, dat wij op al onze reizen bezocht hebben. 's Avonds was er gelegenheid een bioscoop — die in geen enkele plaats van eenige betekenis in Indië ontbreekt — te bezoeken, dan wel een *comédie Stamboel*, waar Europeesche opera's op Maleische wijze worden vertolkt, wat, zooals Justus van Maurik reeds zoo geestig beschreef, op Westerlingen een zeer humoristisch effect maakt.

Den vierden dag werd de reis voortgezet over Padang Sidempoean langs uitgestrekte rubberplantages en passeerden wij de groote brug over de Batangtoro, een der vele onstuimige bergstromen, die het landschap verfraaien. In de *pasanggrahan* (gouvernements-logeergelegenheid) te Penjaboengan zouden wij ons middagmaal gebruiken, doch niet-tegenstaande wij uit Sibolga tijdig onze komst hadden doen teleponeeren, was er niets gereed, zoodat wij een keus moesten doen uit de aanwezige voorraad blikjes, waarvan de inhoud in der haast werd opgewarmd. Wij moesten zoo spoedig mogelijk door, over Kotanoppa naar Loebok-Sikaping, waar een keurige *pasanggrahan*, onder Maleisch beheer, ons voor dien nacht opnam. Hoewel onze chauffeur prachtig reed, had hij moeite 't voor den donker te halen, zoodat wij nog eenigen tijd in de schemering moesten rijden dikwijls over losse,

M. DIJKERMAN

LAARZENMAKER, DEN HAAG

Levert op elk gebied **SCHOEISEL** naar maat

In Modellen, Kwaliteit en Prijs concurrerend met de beste buitenlandsche huizen.

Fred. Hendriklaan 198

Tel. 51384

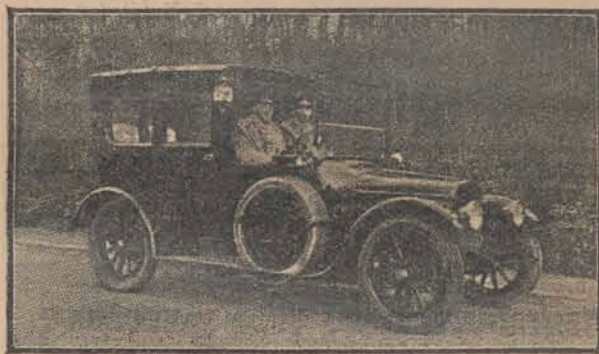
VAN GULIK's Wijnhandel

2e Louise de Collignystraat 75 Telefoon 72523 's-Gravenhage

Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac

enz., van eerste klasse huizen

J. HENNING Stalhouderij en Autogarage DEN HAAG
Hugo de Grootstraat 2 en 4 Telefoon 32330

Speciaal ingericht voor levering van eerste klas Trouw-Automobielen en eerste klas Trouw-Rijtuigen
LUXE VERHUUR CIVIELE PRIJZEN

Laat U voordeelig installeeren

door P. B. v. MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12 DEN HAAG Torenstraat 5
TELEFOON 12898

BEDDEGOED

Gegarandeerd zuivere vulling.

Ruime keuze

KARPETTEN

P. VERSCHRAGEN
KLEERMAKER

1ste Klasse Coupe en Afwerking
Uitsluitend ENGELSche STOFFEN

LEVERT TEVENS
ALLE VOORKOMENDE UNIFORMEN

Thomsonlaan 209 - DEN HAAG - Tel. 30343

Kwekerij STUIJVESANT

TEL. 70747 DEN HAAG TEL. 70747

Tuinaanleg - Leveranties
Benodigdheden - Teekeningen
Begrotingen kosteloos

PLANTEN, ENZ. TE BEZICHTIGEN OP DE
KWEKERIJ STUIJVESANTSTRAAT No. 100

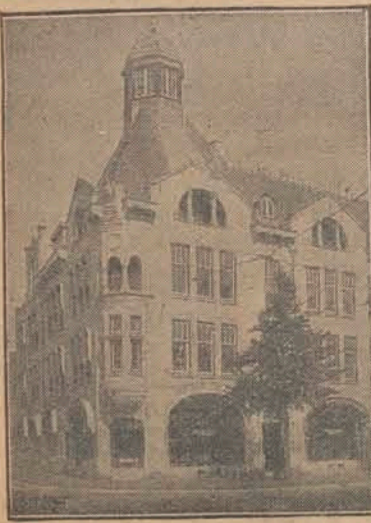
Firma JANUS & Co.

DELINDESCHOOL TE HILVERSUM.

HOOGERE SCHOOL VOOR JONGENS EN MEISJES.
MIDDELBARE SCHOOL VOOR MEISJES.

Gezonde ligging. Kleine Klassen.
Prospectus op aanvraag.

De Directie:
G. J. THOMASSEN, Ministerpark 8.
E. J. F. SCHMIDT, Heuveellaan 6.

MAISON
DROUOT
Fred. Hendrikl. 85
Telefoon 52379
DEN HAAG

**Woning-
Inrichting**

Beleefd noodigen
wij U uit tot een
bezoek aan onze
Magazijnen
en Modelkamers

M. STEINS - DEN HAAG

Korte Houtstraat 14^a

VERTROUWD ADRES VOOR VAKKUNDIGE
SCHOEN-REPARATIËN

in uitsluitend betere afwerking, zoowel genaaid als gepend

Eerste klasse Maatwerk.

Maison H. SIMONS
's-Gravenhage.

MANTELHUIS
HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West“

JAPONNENHUIS
NOORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie
Voordeelige prijzen!

N.V. Meubelhandel en Taxatiebureau

„NABA“

Willem de Zwijgerlaan 52 - DEN HAAG - Telefoon 54497

*Het goedkoopste adres voor
Complete Meubileeringen*

In- en Verkoop van Nieuwe- en 2e-hands Meubelen

*Verzendingen door geheel Nederland,
Oost- en West-Indië*

Beleefd aanbevelend, DE DIRECTIE

E. J. VAN WESSEL
FREDERIK HENDRIKLAAN 68-70

VLEESCHHOUWERIJ

RUND-, KALFS-, VARKENS- EN LAMSVLEESCH

FABRIEK VAN TOEBEREIDE WORST- EN
VLEESCHWAREN. UITSLUITEND 1e KWALITEIT
INLANDSCH VLEESCH

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.
Dagelijksche bezorging in Den Haag en Omstreken.
Prompte en vlugge bediening.

TELEF. 53634 (3 lijnen) - DEN HAAG.

Official

Ford

Dealer

THE UNIVERSAL CAR

Reinkenstraat 1 K

Garage „Hamim“, H. Wegerif Den Haag, Tel. 34215

Service - Automobielen-Onderdeelen

kleine bruggetjes in de oerwouden, waar wij allerlei vreemde geluiden hoorden, wat, hoewel indrukwekkend, toch lang niet aangenaam was.

Wij herinnerden ons het verhaal van een ingenieur, die, toen hij in de schemering alleen op een lorrie de spoorbaan langs reed, opeens een tijger op zijn weg zag, die gelukkig rustig doorstapte en hem ongemoeid liet, waarschijnlijk omdat het dier geen honger had.

Den vijftien dag vertrokken wij van Kotanoppan naar Fort de Kock langs mooie, schaduwrijke boschwegen, met prachtige vergezichten. Onderweg werden wij aangereden door een der vele Fords, die daar, evenals op Bali, door Inlanders veel gebruikt worden en lang niet altijd in goeden staat verkeerden. De wegen zijn er dikwijls te smal om elkander te passeeren, zoodat de een op den ander wachten moet, maar nu wilde 't ongeluk, dat wij beiden tegelijk van tegenovergestelden kant op een kleine brug kwamen en de rem van de Ford niet werkte. 't Liep gelukkig nogal goed af, daar wij geen groote vaart hadden en onze stevige koevanger de eerste stoot opving. Deze was geheel verbogen, doch toen hij verwijderd was, konden wij verder; de Ford daarentegen had veel meer averij.

In Fort de Kock, een allerliefste plaats, met een heerlijk koel bergklimaat, zouden wij, alvorens naar Padang te gaan, eenige dagen blijven om de mooie Padangsche Bovenlanden te bezichtigen. Hierover een volgende keer. (Wordt vervolgd.)

**Eene nieuwe Aera voor de
Ned. Ind. Theecultuur.**

Samenvallend met de viering van haar eeuwfeest, opent zich een nieuw tijdperk voor onze nationale thee-industrie.

De kinderschoenen ontwassen en tot een krachtige, stoere persoonlijkheid gekomen zijnde, schijnt daarvoor 't moment te zijn aangebroken om in 't wereldhuishouden een zelfstandige rol te gaan vervullen.

Een cultuur met een jaarlijksche oogstopbrengst van 120 miljoen pond „droge“ thee, en een eerbiedwaardig verkoopprijs van evenveel miljoenen guldens, is eene waarbij met nationale trots mag worden stilgestaan.

Na aftrek der productiekosten en die der vracht en verkoopkosten, vloeit van dit bedrag de helft, of circa 50 miljoen, in de zakken der belanghebbenden terug.

Geen wonder dus, dat bezitters van thee-aandelen voldaan zijn. Hooge dividenden zijn schering en inslag, uitkeeringen tot 100 % toe veelvuldig, welke bij „Santosa“, met 140 %, hun climax bereiken.

Deze buitengewoon gunstige prestatie is te danken aan de thans zoo bijzonder voordeelige marktverhoudingen, ontstaan door het over de geheele wereld ontwaakte besef, dat (bij uitschenk van 250 kop per pond) zorgvuldig gemengde en toebereide thee de allergeodkoopste volks- en genotsdrank uitmaakt. (Uitschenk van koffie is slechts 40 kop per pond!)

De mogelijkheid tot 't bereiken van een dergelijk resultaat werd geschapen door het — door alle stormen heen — op de meest wetenschappelijke en intensieve wijze drijven van het theebedrijf in Insulinde.

Het meesterschap van den Hollander op den buitenlander, en speciaal den Brit, op elk gebied der tropische cultures, doet zich ook hier gelden.

De ook in 't buitenland erkend goede gestie van het „Batavia Thee Expert Bureau“ (in zijn geheel genomen), van het „Thee-Proefstation“ (waarom mogen nog steeds zooveel daarop parasiteeren?), van de „model-boerderijen“ op het Pengalengan plateau en elders, en van de best en nieuwst toe-

geruste en meest uitgebreide theefabrieken der reld (in de streek van Siantar), overtreffen al wat op dit gebied door den vreemdeling gedaan wordt.

En als logisch gevolg daarvan gaan thans krachtige stemmen op tot de algeheele emancipatie de Nederl.-Indische thee.

Niet minder dan 5.000.000.000 Liter besom jaarlijksche uitschenk van den 100.000.000 p grooten Ned.-Ind. thee-oogst.

Den drinkers van over de 30 milliard kop wordt echter de goede hoedanigheden van N thee onthouden, doordat Nederlandsche belangbenden ieder buitenlander in staat stellen, om door bijmenging met minderwaardige, niet-theesoorten te verknoeien *).

En bovendien wordt dezen zelfden buitenlander die de thee verpakt en met eigen merk voorziet gelegenheid geboden, deze onder opzettelijk vals oorsprongsopgave aan het publiek van zijn land met grove winst te verkoopen. Hij doet dit ook algemeen.

Nergens ter wereld werd de verbruiker zelf ooit mede bekend gemaakt, dat ons Indië óók verbouwt en fabricceert, evenmin dat de veeleischde en theekennende Brit deze voor hem dèrn passend vindt, dat hij zich verwaardigt, niet min dan de helft van onzen geheelen Ned.-Ind. zelf op te drinken! (Wij laten buiten beschouwing dat hij daarvoor 10 % beneden de waarde betaalt.)

Hoewel dus 15 milliard kop N.-I. thee 's jaars Engeland gedronken worden, zal echter geen Engelschman, buiten den Mincing Laner, u kunnen vertellen dat hij óóit van Java- of Sumatra-oorde hoorde.

En 't zelfde is 't geval, zoodra wij even Zuid Oost de grenslijn van dit kleine land hebben overschreden.

Het „Koloniaal Weekblad“ hield zijn lezers vóór dured op de hoogte van de krachtige van uit Indië uitgaande strooming en de groote ontkeling van Sumatra speciaal.

Sedert de opkomst van de theecultuur op 't laag genoemde eiland en de aanzienlijke kwalitatieve verbetering van een groot aantal Javamerken, het thans mogelijk geworden, om door zorgvuldige selectie en zaakkundige onderlinge vermenging derlandsch-Indische thee als soortbenaming onuitgesproken herkomstopgave als zelfstandige bruiks-, volks- en genotsdrank overal ter wereld gang te doen vinden.

Millioenen would-be theeverbruikers zijn nu voor rijp. Zij allen snakken naar zulk een product.

Het „Koloniaal Weekblad“ was het eerste schrift dat op deze onlogische en ongemotiveerde toestand wees, en de „rustige rust“ verstoerde, die zijn kolommen voor een drietal artikelen (12 Mei, 2 en 29 April) te openen, ten einde den stoelverbetering daarvan en voorziening daarin te geven.

In wijder kring heeft daardoor 't „Koloniaal Weekblad“ de aandacht hiervoor tot zich weten trekken, getuige de veelvuldige aanvragen van deze nummers en de overname dezer artikelen de binnenlandsche pers. (De Indische bladen bij het schrijven dezes nog niet ter hand).

Ook tot het buitenland zijn deze artikelen gedrongen en mag dit als een uitzonderingsvermeld worden, omdat de belangstelling voor de Koloniën zoover beneden 't peil der belangplaats blijft welke deze innemen. Bij den buitenlander mogen wellicht de taalmoeilijkheden verontschuldiging zijn, die bij den Nederlander zijn eigen koloniaal bezit niet kan noch mag gemenen.

Het is daarom, dat wij vlak onder de kaart van de wereldreis van den Redacteur-uitgever W.

*) Buiten beschouwing zij hierbij gelaten de „Onnemeningen der zwarte lijst“, welke, profiteerend de theeschaarschte, groen en rijp dooreen verpakken en zelfmoord plegen, door met stelen, stokjes, en andere onreinheden, het gewicht uit winstbejag vergrooten.

RIJSWIJK (Z.-H.)

Te koop **HOEK-HEERENHUIS** op eersten stand, met grooten Tuin. Door zonnige ligging zeer geschikt voor repatrieerenden. Koopprijs **f 20.000.-**

Event. **gemeub. of ongemeub. te huur.**
Te bevragen: Geestbrugweg 37, Rijswijk.

Apotheek M. L. ADAMA

Bezuidenhout 111 - DEN HAAG - Telef. 7030

Allopathische en Homoeopathische Geneesmiddelen
Verbandstoffen en Ziekenverplegingsartikelen.

MINERALE WATEREN

Binnen- en Buitenlandsche
Verpakte Geneesmiddelen

G. NINABER VAN EIJBEN :: 'S-GRAVENHAGE

FREDERIK HENDRIKLAAN 101

KRISTAL, GLAS, PORSELEIN, AARDEWERK, STAALWAREN
(RICH. ABR. HERDER) SILVER PLATE EN NIKKEL ARTIKELEN
THEEBLADEN PYREX (VUURVAST GLAS), LUXE GEBRUIKSARTIKELEN

VERZENDING NAAR OOST EN WEST ONDER GARANTIE VAN GAVE OVERKOMST

ers van het toonaangevende „The Tea & Coffee Trade Journal” (Mei-nummer) illustreert, met volbrenging van de overname dezer artikelen kennis nemen.

Wij halen daaruit de interpretatie van eenige opmerkingen in hun eigen pittigen Amerikaanschen artikel, welke als doel en strekking der artikelen van 't „Koloniaal Weekblad” wordt toegedacht. Deze beginnen met de volgende „head lines” in de letter:

Dutch aroused over Tea loss. Attention of Java and Sumatra Planters sharply drawn to loss of 1 d. tot 2 d. a pound, due to adverse Propaganda. Als inleiding volgt dan:

„Several articles in the widely circulated” Koloniaal Weekblad” are creating much comment in Dutch tea circles. They point out that Java and Sumatra planters are lulled into a false sense of security through their existing profits, leading to the belief that present boom times will endure for ever and not be followed by a strong reaction, as experienced but a few years back.”

Het artikel geeft daarop weer, wat 't „Koloniaal Weekblad” daarover schreef, n.l. bevestigt 't meeschap van den Hollander over den Brit in betrekking tot „intensive and scientific culture”. Tegenstaande dezen voorsprong, laten zij zich gebrek aan eenheid en leiding verdringen op afzetveld van niet minder dan 615 miljoen pond, uit een totaal van 680 miljoen (de totale opbrengst van alle koloniale thee) door den Brit. Daarop volgt:

„The tea „Van Winkles” should be aroused to the fact that N. I. planters lose from 1 d. tot 2 d. a pound on their tea, as compared with British-grown tea of equal merit, aggregating a loss of no less than fl. 10.000.000 annually.”

Daarop volgt de scherpe critiek aan ons adres, als slechts de Hollander er over heen konde komen om zijn ingeborene en hem typeerende krentheid („parsimony”) ter zijde te stellen, om slechts één halve cent per lb. te offeren op de wijze waarop de Brit dit doet, n.l. door heffing van een voorrecht op elk pond geëxporteerde thee, en dit Propaganda te besteden, hij alle kwaad voor toekomst zou voorkomen. 't Is hier toch het geval van „Dutch versus British”, waarbij de eerste onderspit delven van „their commercially superior rivals with their broader views and water organizing talents.”

Artikel vervolgt: „The most antiquated and haphazard notions at the haphazard distributing end of the tea industry is without any leadership” met de aanspoeking aan ons adres om in Holland maatschappijen te richten om de wereld met uitgesproken N. I. thee als zelfstandig product te voorzien, nu de kwalitatieve en kwalitatieve oogstverbetering laatste jaren dit voor Java- en Sumatra-thee mogelijk maakt. „Whilst the principal thing is that has been proved that this can be done on a large scale.”

hiermede wordt bij de viering van den 100-jarigen geboortedag van Ned.-Ind. thee de nieuwe roepstem ingeluid!

S. d. H.

Het Informatie-Bureau van de Vereeniging „Oost en West”.

Verslag over het jaar 1924.

De werkzaamheden van het Informatiebureau van de Vereeniging „Oost en West” gedurende het verloop van het jaar bleven uit den aard der zaak verhoudend met den algemeen economischen toestand in de beide Indiën, hoofdzakelijk wel met

die in Nederlandsch-Indië, waarheen nog steeds de stroom van werkzoekenden is gericht, en waaromtrent ook verre weg de meeste inlichtingen van allerlei aard werden ingewonnen.

De berichten uit dit gebiedsdeel doen de toekomst hoopvol inzien en omtrent de economische positie van Indië, krachtens de Algemeene beschouwingen in de memorie van antwoord van den minister van Koloniën op het afdeeliningsverslag der Eerste Kamer nopens de Indische begroting van het begin van het jaar 1925, is hij overtuigd, dat de tijd is aangebroken voor het beramen van een krachtige welvaartsbeleid.

Nochthans zal volgens den minister daarbij zorg moeten worden gedragen, dat het thans met de uiterste krachtsinspanning verkregen evenwicht in 's lands financiën niet weder verbroken wordt. Immers, zooals bekend, zal de begroting voor 1925, wat den gewonen dienst betreft, geen te kort meer vertoonen.

Prof. Treub, Voorzitter van den Ondernemersraad van Ned.-Indië, liet zich in October 1924 ook bepaald optimistisch uit tegen een medewerker van het Weekblad „Middenkoers” over de economische toestanden in Indië, die in den laatsten tijd een belangrijke verbetering hebben te zien gegeven. Hij noemde de prijssituatie ten opzichte van alle belangrijke Indische producten bevredigend. Zelfs wat de rubbervooruitzichten betreft, gelooft Prof. Treub, in zoverre hij de situatie overzien kan, dat er geen belangrijke gevaren dreigen.

De positie van de Kon. Paketvaart Mij., welke thans zoo gunstig is, meende hij als een barometer ten opzichte van de economische toestanden in Indië te mogen beschouwen.

De rijsttoegst was wederom bijna over geheel Ned. Indië overvloedig te noemen, zoodat de invoeren van dit voedingsmiddel beperkt bleven. De handel in buitenlandsche rijst was dus ook stil. (Verslag Jav. Bank, 96ste Boekjaar 1923-1924).

De Directeur van het Dep. van Landbouw Dr. A. A. L. Rutgers, heeft op een reis door Sumatra in het laatst van 1924 vastgesteld, dat de cultures over het algemeen er gunstig voorstaan, en dat er een gestadige vooruitgang is.

De economische toestand van Nederland toont echter een veel minder gunstig beeld, zij het ook, dat op enkele gebieden weliswaar teekenen van een beginnende herleving der bedrijvigheid vallen waar te nemen en ook op de vrachtenmarkt de situatie in den laatsten tijd iets gunstiger is geworden: (Uittaling van Prof. Treub, zie boven).

Maar toch is in Nederland de werkloosheid zelfs onder intellectuele groepen nog een zeer kenmerkend verschijnsel.

In Oost-Indië krijgt men den indruk, dat algemeen de werkloosheid iets aan het afnemen is. (Verslag van de Jav. Bank, zie boven).

Aneta verneemt echter, hoe volgens de opgaven van de arbeidsbeursen te Bandoeng en te Batavia, de werkloosheid in de volgende cijfers tot uitdrukking komt.

Bandoeng opgave	28 Maart 1924:	204	werkzoekenden,
	16 April 1924:	285	„
	16 Mei 1924:	375	„
Batavia Ultimo	Maart 1924:	62	„
	April 1924:	58	„
	Mei 1924:	54	„

(Koloniaal Weekblad van 24 Juli '24 No. 30, bl. 5).

Over het duurtvraagstuk valt volgens bovenvermeld Verslag van de Jav. Bank mede te deelen, dat de lijn haar dalende richting niet heeft volgehouden en de beweging heeft plaats gemaakt voor stilstand op een bepaald niveau. Natuurlijk kan volgens hetzelfde Verslag in den loop der jaren dit niveau geleidelijk dalen, maar het blijft onwaarschijnlijk, dat dit zal geschieden op zoodanige wijze, dat men in de korte tijdspanne, die een jaar in normale tijden vertegenwoordigt, een uitgesproken verandering zal kunnen waarnemen.

Het peil der huishuren, welke ver opgedreven

Willem v. d. Waals

HEERENKAPPER — v/h Chef van de Firma JUSTMAN JACOB IEPLAAN, hoek Populierstraat No. 2 — Telefoon 31168
GEVESVIGD SEDERT 1916

VOLGENS DE MEEST MODERNE EISCHEN INGERICHTE Heeren Kapsalon

Groote Collectie PARFUMERIËN en TOILETARTIKELEN tegen zeer concurrerende prijzen

Gernowé
Leist

TAFELGEREI en SERVIEZEN

Vraagt Prijscuranten

Fa G. v. WILLEGEN & ZN
HAVENKADE 4-6 TEL. 50844
SCHEVENINGEN

Haarlem en Omstreken.

Fa Th. A. KLINKHAMER
APOTHEKER
KONINGINNEWEG 69, hoek Jordensstraat - HAARLEM
TELEFOON 1596

Allop. en Homoeop. Geneesmiddelen
Verbandstoffen, Specialité's
Bronwateren (Natuurlijk en Kunstmatig)
Zeer spoedige bezorging

VERZENDING NAAR INDIË ONDER GARANTIE

STOEL'S

WONINGBUREAU
BLOEMENDAAL

VRAAGT GRATIS WONINGGIDS EN INLICHTINGEN

GEZ. VAN DEN HAAK
HAARLEM - KINDERHUISVEST 27 - TEL. 10118
OPGERICHT ANNO 1881

FIJNWASSCHERIJ
BEHANDELD:
BOORDEN - OVERHEMDEN
BLOUSES en JAPONNEN
IN ALLE STOFFEN
TAFELGOED en GEHEELE WASSCHEN

DOMESTIBLES KOLONIALE WAREN
JAN NOOIJEN
Phenonstraat 48 Telefoon 32774

Men zich voorziet van een leverancier, vermits niet een uitgebreide prijscurant mijner zaak te vragen.

Medische Ingrediënten Delicatessen

Verlofgangers,
wanneer U zich in Den Haag en Omstreken vestigt, laat dan Uw wasch behandelen door de

Electrische Wasch- en Strijkinrichting
VAN KUYEREN & HORSTMAN
WINGERDSTRAAT 45 - DEN HAAG

Tel. 11290

Groote Noutstr. 185

Bloemenmagazijn
„ANNIE WIGMAN”
Moderne Bloemwerken

Groote Noutstr. 185

HOTEL-RUBRIEK

AMERSFOORT

Hotel-Café-Restaurant „Monopole“
 Vis à Vis Station - Telef. Interc. 41
 Directeur STREEFKERK TEN KLOOSTER, Lid der Ver. „Oost en West“

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. Str. k. en w. op de logeerk.
PENSION „QUIST“
 Stadhoudersplein 17-19
 Tel. 5123

Hotel Rest. „DUINOORD“ Sweelinkplein
 Spec. bezocht d. Ind. Fam.
 OOSTERWIJK & V. D. LUUR
BESCHIKBAAR.

Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454
 Prachtige ligging. Matige prijzen.
VILLA GRETHALIA
 Pension Stouthamer
 L. de Colignyplein 14
 kamers met volledig pension vanaf f 50.— per maand.

Restaurant RITZER, Parkstraat, Telefoon 13903, Menu f 1.25, Soep, Schotel naar keuze, Pudding.
Pension W. WILLEKE, Lubbeckstr. 57-59, Den Haag
 Fam. Pens. Ref. van voor-aanst. Ind. Fam. voorh.

HAARLEM EN OMSTREKEN.

Pension DEKKER
 Parklaan 69
 HAARLEM
 Bezoekt Hotel Pension Roozendaal, Café Restaur. Tel. 13574
OVERVEEN
 A. J. V. SCHOOTEN, Eigenaar
 voorheen Hofmeester der S.M.N.

ROTTERDAM.

BESCHIKBAAR.

BESCHIKBAAR.

Rusthuis „Yardin Millord“
 Stadhoudersplein 13 's-Gravenhage

Kamers beschikbaar

voor Rustbehoevenden en Herstellenden

Kasteel „Oud-Wassenaer“

Telefoon Kievit 571

15 minuten per Electr. Tram van Den Haag
 Tramhalte Stoeplaan

Het geheele jaar geopend

Alle comfort

Matige pension-prijzen

MAISON BLOM

2e Schuytstr. 77-79 - DEN HAAG - Tel. 33703

Het adres voor
Diners aan huis bezorgd

Holl.-Indisch Restaurant „NOBACK“

Sweelinkstraat 158 Telefoon 36257

Tevens uitzending van Holl. en Ind. Diners.

Rijstafel . . . vanaf f 1.25, f 1.50, f 2.— en hooger.

Holl. Diners . . . vanaf f 0.70, f 0.95, f 1.25 en hooger.

Beleefd aanbevelend, MEVR. NOBACK

Pension Restaurant

Jacob Hopstraat 1 Sweelinkstraat 158

Leden van O. en W., eet steeds

KLINK'S FIJNE BELEGDE

BROODJES } PEKELVLEESCH
 ROASTBEEF
 HAM, ENZ.

Aanbevelend, W. F. KLINK,

Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 17811

Wordt ook thuis bezorgd.

VERZEKERT U tegen ZIEKTE

(maximum uitkeering 26 weken per jaar)

bij „**HET HOLLANDSCHE KRUIS**“
 Louise de Colignystraat 2a - 's-Gravenhage

COULANTE SCHADEREGELING

VRAAGT PROSPECTUS

werden boven de verhouding, door de indexcijfers voor levensbenodigdheden weergegeven, is dit jaar aanmerkelijk gedaald en is thans meer in overeenstemming met deze indexcijfers.

De handelsbeweging naar Ned.-Indië door het Suezkanaal nam in 1924 ook belangrijk toe. In dat jaar hebben schepen met een totalen inhoud van 25.110.000 ton het Suezkanaal gepasseerd, hetgeen een record is van 2.300.000 ton meer dan in 1923.

De Nederlandsche vlag behaalde een record ten aanzien van de tonnage. Dit land bleef zich op de tweede plaats met 2.488.389 ton handhaven, zijnde 9.9 % van het totaal tegen 9.6 % in 1923. De Duitse vlag, die in 1923 van de zesde naar de vierde plaats overging, nam in 1924 de derde plaats in. De Fransche verwisselde daarentegen de derde tegen de vierde plaats. Daarop volgen Italië en Japan. „De Indische Gids“ van 1 Mei 1925, bl. 430).

Bovenstaande losse mededeelingen omtrent den economischen toestand van Ned.-Indië en deze in hun onderling verband beschouwd, vormen een voldoende aanwijzing, dat Indië op weg is de na-oorlogsweeën, althans in economisch opzicht, te overwinnen. (Zie ook het belangrijke artikel in de Nieuwe Rotterdamse Courant van 3 Juni 1924: „De Indische Troonrede“, Avondblad D.).

Bepaald ongunstig, om hier geen ander woord te bezigen, is de toestand van zaken in Suriname. Het verslag van de Surinaamsche Bank over 1923, medio 1924 uitgebracht, kenschetst den economischen toestand van de Kolonie in 1923 — en in 1924 is hij nog meer achteruit gegaan — als een weinig opwekkend beeld opleverend. Het bleef, evenals het verslag over 1922 reeds aangaf, al schaduw wat men zag. Het economisch verzwakkingsproces greep al verder om zich heen, terwijl geen enkel lichtpunt zich vertoonde.

Curaçao daarentegen schijnt een goede toekomst te ontmoet te gaan. De oprichting van de Curaçoesche Petroleum Industrie Maatschappij te Willemstad met een kapitaal van 30 miljoen gulden is te meer een aanwijzing, dat deze kolonie op weg is zich flink te ontwikkelen.

Het zich loswikkelen van Indië uit zijn malaise-toestand doen meer en meer Nederlandsche en buitenlandse werkzoekenden hun oogen richten naar het groote eilandengebied in den Indischen Oceaan, waar zij meenen hun heil te zullen vinden, hetwelk in ons land en daarbuiten niet is deelachtig te worden.

(Slot volgt).

Van Week tot Week.

16—22 JUNI.

Dr. A. A. L. Rutgers, Het N. v. d. D. in N.-I. bericht, dat de Directeur van Landbouw, Handel en Nijverheid, Dr. Rutgers, den 5en Augustus a.s. per s.s. „Slamat“ met verlof naar Europa vertrekt.

Chineesche „Groene Kruis“. Den 11en Mei j.l. is de polikliniek, gesticht door de Chineesche vereeniging „Jang Seng Ie“ te Weltevreden, geopend. Deze vereeniging werd in het vorige jaar opgericht met het doel voornamelijk den gezondheidstoestand der Chineesche bevolking in de gemeente Batavia te bevorderen.

Bevolkingsrubber. De uitvoer van bevolkingsrubber heeft te Bandjermasin (Borneo) in de eerste vijf maanden van dit jaar 48.000 pikols bedragen, tot een waarde van f 3.800.000. (Aneta).

Mej. D. van Bruggen †. Te Scheveningen is op 35-jarigen leeftijd overleden mej. D. van Bruggen, leerares bij het Middelbaar Onderwijs in Ned.-Indië.

Zorg voor de gezondheid. In Nederland heeft men één arts op elke 1800 inwoners, in Indië één op elke 100.000 inwoners. (Dr. J. Th. Terburgh in een dezer dagen gehouden voordracht over de bestrijding van de pokken in Nederland en in Indië).

Mr. Ch. J. Schüssler †. Te 's-Gravenhage is in den ouderdom van 64 jaar overleden Mr. Ch. J. Schüssler, oud-rechterlijk ambtenaar in Ned.-Indië.

Pension Mevrouw OP 't HOLT

KRULLELAAN 37 ZEIST.

Munt uit door goede keuken
 en billijke prijzen

Wordt door goeude Indische Familie's aanbevolen.

Met pensioen. Generaal-majoor der Inf. van het leger, H. Bakker, zal in Sept. a.s. den militair dienstdienst met pensioen verlaten.

Ir. E. F. Intveld †. Op 8 Juni overleed te 's-Gravenhage op den leeftijd van 48 jaar Ir. E. F. Intveld, in Indië verschillende betrekkingen bij de wegen heeft vervuld. (Zie R. A. van Sandt de Ingenieur van 20 Juni).

Steeds weer de Orang Pendek. Uit Palembang is expeditie tot opsporing van de orang pendek trokken naar Poelau Rimau. (Aneta, 18 Juni).

Pest op Java. Blijkens de opgaaf van gerapporteerde pestgevallen kwamen in de week van 26 April en met 2 Mei in totaal 167 gevallen van pest Java voor. (In de laatste wekelijksche opgave een verblijdende vermindering dezer geveerde ziekte te constateeren).

Indië's huldeblijk. De dagbladen melden: De schied Bauer zal zich half Juni naar Indië begeven uitvoering van een opdracht, verband houdend met het huldeblijk van Indië aan de Koningin.

De Jaarbeurs te Bandoeng. Aneta seint dd. Bandoeng 20 Juni. De Jaarbeurs alhier is geopend met de voeringen van de heeren Bosscha, Roelofsburgemeester Coops. Er was groote belangstelling. De Jaarbeurs maakt meer indruk dan in 1924; is verhuurd.

Overstromingen. Padang, 20 Juni (Aneta). Bandoeng versperden den Soebangpas, sloegen de waterdij van de cementfabriek Indarong van de Ned.-Indische Portland Cement Mij., te Amsterdam, in het Padangsche, stuk. Het bedrijf is verscheidene dagen stopgezet.

Makassar, 20 Juni. (Aneta). Ten gevolge zware bandjirs in het Paloppesche nabij Makassar zijn dertien personen verdronken. Er is schade aan vee en huizen toegebracht. Vijf pongs zijn vrijwel weggespoeld. Vier bruggen stukgeslagen.

Aneta seint nader (dd. 22 Juni): Door bandjir in het Paloppesche zijn 33 personen gekoren. Het militaire bivak te Enrekang onder water. De bandjirs duren voort.

Universitaire examens. Amsterdam. Bevorderd tot de heeren Raden Mohamed Stamboel en Kodyat; eerste gedeelte artsexamen Mas Soed Leiden. Eindexamen Ind. adm. dienst der ren E. E. van der Kam, J. B. F. Castorius, P. Wijk, P. J. Braak, J. Horst, W. B. Hollman, Meijer van Rosenthal, N. Makkes.

De Solovallei-werken. De bestudeering van het plan de Solovalleiwerken eventueel te hervatten, geen afhankelijk is van de vraag of de irbare gronden geschikt zijn voor de suikerindustrie zal zeker drie jaar duren. (Aneta, 20 Juni).

Malaria in Cheribon. Het medisch onderzoek tegen plotseling uitbreken der malaria in Cheribon de aan, dat het te wijten is aan verregaande waarlozing en vervuiling. Het sterftecijfer sinds 1924 verdrievoudigd. Krachtige bestrijdaartegen is aangevangen.

Persoverzicht uit de Indische Bladen

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De Indische Troonrede.

De Gouverneur Generaal opende den 19den gewone zitting van den Volksraad met een rede Nwsbl. en Java Bode d.d. 19 Mei) over de volgende onderwerpen: Herdenking mr. dr. Schumann; rissen; Hooger onderwijs; Financiën; Belasting; Saneering; Bevolkingsbelangen; Onderwijs; Bevolkingsbeweging; Economische maatregelen; Diverse Ontwerpen; Staatsinrichting en Bestuur; vorming, Wij releveeren enkele punten:

Thans is het oog gericht op de oprichting van medische hoogeschool. Eenerzijds mag de voorziet met medische krachten niet worden geschaad en derzijds mogen niet te zware lasten op de begroep worden gelegd. Het overleg, dat terzake noodig eischt eenigen tijd.

De Regeering acht zich gelukkig, dat zij de ring der financiën heeft kunnen bewerkstelligen der aan eenig vitaal belang te raken. Toch volkomen beseft, dat op financieel gebied voorziet

H. HELMERS

BONISTRAAT 31 TEL. 14844

'S-GRAVENHAGE

In COMESTIBLES
 en KOLONIALE WAREN

INLANDERLINGE LEVENSVZERZEKERING VAN EIGEN HULP

Hoofdkantoor: 's-GRAVENHAGE, Kortenaerkade 3. Bijkantoor: BATAVIA, Voorrij Zuid.

Gunstige Tarieven en Verzekeringsvoorwaarden.

Vraag deze tarieven en gij zult Uwe levensverzekering sluiten bij de O. L. V. E. H.

geboden blijft en zuinigheid nog steeds het wachtwoord is en zijn moet.

echter de grootste moeilijkheden zijn overwonnen, is een allereerste eisch, dat in het belang der bevolking de maatregelen ter bevordering vooral van de Inlandsche landbouw, maar ook van de Inlandsche nijverheid worden uitgebreid. Door leering en onderricht moet de Inlandsche landbouwer, moet de Inlandsche nijverheid, tot zelfstandigheid worden opgevoerd. De oogst van rijst en de oogsten van Inlandsche gewassen zijn gunstig, en ten aanzien van den Inlandschen landbouw valt te wijzen op een voortdurende verbetering van de teelt van handelsgewassen. Niettegenstaande de teelt van handelsgewassen (o.a. koffie, rubber), is in de laatste jaren niet meer rijst ingevoerd dan in de jaren, die onmiddellijk aan den oorlog voorafgegaan.

gesteld is een interdepartementale commissie, die heeft te onderzoeken of, en zoo ja hoe, de administratieve bepalingen kunnen worden veranderd, welke een vlotte behandeling van aanvragen voor exploitatie van de rijkdommen van het land in den landbouw zouden kunnen staan, en voorts maatregelen te nemen, welke de ontginning van den bodem ook ten bate der inheemsche bevolking direct of indirect kunnen bevorderen.

de Handelsvereniging Amsterdam is vergoed te verleend tot de oprichting van een nieuwe onderneming in de res. Besoeki, nadat zij zich had laten aanzienlijke som in 's Lands kas te plaatsen voor de daar aan te leggen irrigatie-werken; som zal vermoedelijk voldoende zijn tot algemeene bekostiging van die werken.

De groote beteekenis is, dat de Mij. tot Expl. der Oost-Indische Oorlog en Tjasselanden zich vast verbonden heeft tot uitkeering van een bepaald percentage van de winst aan de door haar in het leven geroepen stichtingen, dat het zelfstandig bestuur van de stichtingen en de inachtneming van de bepalingen der wet vrijelijk is, hoe de gelden in het belang der bevolking zullen worden besteed. Moge men bij den grooten landbouw algemeen van het nut van zulk een regeling overtuigd worden en dus het goede voorbeeld navolgen.

De begrooting is een post van f 1 miljoen uitgesloten voor den terugkoop der particuliere landerijen.

De bedoeling is om elk volgend jaar een zelfde bedrag, of liefst, als het mogelijk zal zijn, een nog veel groter bedrag daarvoor op te brengen en te besteden. De geregelde voortzetting en uitbreiding van het landbouwonderwijs wordt beoogd. De Regeering stelt voor in 1926 over te gaan tot de oprichting van een algemeene middelbare school nog ontbrekende Oostersch litteraire Afdeling. Voorts aan de S. te Semarang een litterair-economische afdeling te verbinden, in diër voege, dat tot de 4e klasse onderwijs voor de beide richtingen gemeenschappelijk zal zijn en daarna eerst de splitsing plaats heeft.

Den grooten toeloop tot de werktuigkundige richtingen van de technische scholen, bestaat het voornemen om te Djokja, dat een centrum is van inlandsche, aan de Julianaschool een werktuigkundige afdeling te verbinden. En de behoeften van de openbare diensten en van de particuliere bedrijven doen men om aan de technische scholen te Batavia en Soerabaja de werktuigkundige afdeling te splitsen in een zuivere werktuigkundige afdeling en in een afdeling voor electro-technici. Het onderwijs in Inlandsche talen aan de scholen van voortgezet onderwijs laat te wenschen over door het tekort aan opgeleide krachten. Het verdient dus aan te zien een groep Inlandsche onderwijzers op een Instituut ter bevordering van de kennis van Inlandsche talen te geven leergang, voor het onderwijs in Soendaneesche, Javaansche en Maleische talen te opleiden. De behoefte aan handelonderwijs, verbandende aan het lager onderwijs, leidt er toe de mogelijkheid te bieden tot het behalen van een speciale diploma voor dit onderwijs; in overweging is voorts voor de technische onderwijzers een examen in te stellen ter verbetering en uitbreiding van de lichaamsopvoeding bij het onderwijs worden maatregelen gesteld.

De gezondheidstoestand van de bevolking op Java en Soembawa was ook in het afgelopen jaar over het algemeen in vergelijking met vorige jaren gunstig. De sterfte per duizend was gemiddeld 18.6 tegen 18.9 in het voorgaande jaar. Ernstige epidemieën kwamen niet voor; maar een vermeerdering van het aantal pokkegevallen gaf reden tot bezorgdheid. Van

de pest hadden het zwaarst te lijden de afdelingen Temanggoeng, Salatiga, Bojolali, Klaten en Soerakarta, en de infectie werd ook overgebracht naar de afdeling Bandjarnegara, waar de ziekte aanstonds zeer hevig optrad en vele slachtoffers eischte. De ziekte neemt gelukkig thans weder af. Met de verbetering der woningen wordt krachtig voortgegaan; de noodige fondsen worden daarvoor aangevraagd. Vooral in Oost-Java was het aantal pokken-gevallen groot, maar de sterfte aan die ziekte was behalve in de stad Soerabaja betrekkelijk laag. Ter bestrijding der ziekte heeft uitgebreide extra vaccinatie en revaccinatie plaats en wordt een streng toezicht gehouden op het geregeld werk der vaccinateurs.

Bij havens is de achteruitgang in de bedrijfsinkomsten tot staan gekomen, en de stelselmatig doorgevoerde bezuiniging heeft de bedrijfsuitgaven nog belangrijk verminderd.

De ontvangsten bij de verkeersbedrijven herstelden zich eenigszins. Het goederenvervoer bij de S.S. vertoonde een gestadige stijging; sedert Maart 1925 neemt ook het personenverkeer weer toe. De ingestelde Commissie van Bijstand bij de S.S. werkt vruchtbaar samen met de bedrijfsleiding.

De kolenprijzen daalden tengevolge van den goedkoopere aanvoer van vreemde kolen, maar de hooge tinprijzen versterkten de Landsinkomsten belangrijk. De financieele resultaten van het boschwezen over 1924 waren gunstiger dan verwacht kon worden. De houtval kon aanmerkelijk worden opgevoerd wegens de verbetering van de houtmarkt; voor de naaste toekomst wordt er verdere vooruitgang verwacht.

De algemeene indruk van de Java-Bode (19 Mei) is, dat de Regeering zich binnen de perken der door de begrooting geboden mogelijkheden in zoo ruim mogelijke mate toelegt op economische en sociale verbeteringen; dat zij zich doet gelden zonder storend te werken op het particuliere bedrijfsleven en dat zij dat laatste beschermen wil door de strengste maatregelen tegen de extremistische volksbeweging. Geleid door de nuchtere zakelijkheid van een bewind, dat geen speculatieve dwingende middelen op zijn programma plaatst, geleid door een geest, die sprak uit de onopgesmukte en krachtige taal van deze redevoering, kan dit land met vertrouwen een nieuw jaar ingaan.

De Sumatra Post (20 Mei) wijst er o.m. op dat de Regeering ten aanzien van de Inlandsche beweging hetzelfde standpunt blijft innemen. Daar mag tegenover worden gesteld, dat het Binnenlandsch Bestuur een nauwkeurig onderzoek instelt naar den druk der belasting op de bevolking. Het moet — zoo besluit het hoofdartikel — voor dezen Gouverneur-Generaal wel bijzonder aangenaam zijn — een G. G., die de moeilijke en ondankbare taak van het stopzetten der geleidelijke ontwikkeling op zich genomen had — dat hij op de nieuwe basis thans opbouwende arbeid kan verrichten.

Mijnbouwzaken.

De heer Zentgraaff geeft in het Soer. Hbl. (13 Mei) bijzonderheden over de voorloopige stopzetting der exploitatie van de gouvernements-goudmijn Lebong Simpang, een deel van het mijncomplex Tambang Sawah. Lebong Simpang was slechts een kleine mijn; het erts is nooit „rijk” geweest. De bedoeling zat voor, de installatie geleidelijk uit te breiden en te verbeteren, naarmate men winst maakte. Zoo ver is het echter niet gekomen. De extractie is niet erg meegevallen, en ook het karakter van het erts wijzigde zich eenigszins. Het verwerkingsprocédé voldoet eveneens minder; er gaat thans vrij veel goud in de „tailings” verloren. Zoodra men den prijs weet van een cyanide-installatie zal men berekenen of de aanschaffing de moeite loont. Volgens het thans heerschende inzicht zal, indien niet een nieuwe installatie wordt aangeschaft, later de exploitatie op de tot dusver gevolgde wijze weer worden voortgezet.

Vervolgens zet de schrijver uiteen hoe de stand van zaken betreffende het Hoogovenbedrijf momenteel is: Het rapport-Hövig concludeerde: dat vercoeking van de Poeloe Laoet-kolen met de middelen, waarover Indië beschikt, niet mogelijk was. Zoo bleef nog de mogelijkheid, dat men in Holland meer succes zou hebben. Onder toezicht van den heer Van der Waarden zelf zijn in Holland de proeven ingezet. Positieve zekerheid omtrent den uitslag heeft men nog niet; een tweede partij kolen van Poeloe Laoet werd naar Holland gezonden tot voortzetting der proeven.

Wat betreft de gouden bergen, die men zich nog niet zoo lang geleden droomde van de exploitatie van het

Vleeschhouwerij en Spekslagerij
annex Fijne Vleeschwaren
Danckertstraat 62 hoek 2de Sweelinckstraat
DEN HAAG - TEL. 35975

Levert uitsluitend eerste kwaliteit
versch RUND-, KALFS- en VARKENSVLEESCH
tegen sterk concurrerende prijzen.
Aanbevelend: C. D. WESTPHAL.

N.V. „CIBEM”
Comm. Industr. Bouw- en Expl. Mij.
Valkenboschkade 400, DEN HAAG
TELEFOON 31069

BOUWT
INSTALLEERT } **Uwe woningen.**

R. A. LAPPÖHN
Photographie-Artikelen

's-GRAVENHAGE
Heerengracht 3,
Telefoon 10639
Passage 43
Telefoon 16462

—
SCHEVENINGEN
Palacestraat 8

Hoogere Burgerschool
5-jarige cursus en
voorbereidingsklassen
„Instituut Wullings”,
Voorschoten

In verband met Kon. Besl. van 13 Nov. 1923 wordt de afd. H. B. S. met Sept. 1924 na een gemeenschappelijke 1ste, 2de en 3de klasse gesplitst in TWEE afd.:

a. Wis- en Natuurkunde afdeling
met het tegenwoordige Eind-Examen H. B. S. 5-jarige cursus (art. 57b).

b. Litterair-Economische afdeling
met het Eind-Examen H. B. S. 5-jarige cursus bedoeld onder e in Art. 1 Kon. Besl. 13 Nov. 1923

Kost- en Schoolgeld f 1800.—, f 2000.—.
Tot heden slaagden 232 Candidaten voor Eindexamen H. B. S. 5-j c.
In Juli 1924 slaagden 24 (van de 24) Candidaten voor Eindexamen H. B. S. 5-jarige cursus :-

Bij de instelling van het School-Examen werd het Instituut WULLINGS in 1921 aangewezen als een H. B. S. met 5-jarige cursus overeenkomstig artikel 45-tredicies -:- der Middelbaar-Onderwijswet :-

Voorschoten, Juni 1924.
De Directeur H. WULLINGS.

FIRMA H. MOLIER
BOEKBINDERIJ EN
LINIËERINRICHTING
HOUTMARKT 28-30
's-GRAVENHAGE . TELEF. 10704

**N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-M^{ij}
BRANDSTOFFENHANDEL**

DENNEWEG 67a

TELEPHOON

DEN HAAG

14427

Wensch gij te ontvangen te kwaliteit brandstoffen, tegen billijken prijs en gegarandeerde maat bel dan op **14427**.

**NEDERLANDSCHE
HANDEL - MAATSCHAPPIJ**

Gestort Kapitaal f 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 20,536,861.-
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.

Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Credieten.

Reiscredietbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

Abonnement op Kleding naar Maat

f 12.50

per
maand

Prospectus
op
aanvraag

f 15.00

per
maand

Prospectus
op
aanvraag

C. H. ERNENS, DEN HAAG

KLEERMAKER

Valeriusstraat hoek Danckerstr. Telef. 34836

DE BAS & Co., Bankiers
HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

In fijne Lederwaren en Reisartikelen
Atelier voor alle voorkomende reparatie

ZOUTMANSTRAAT 42 **DE RENTEKAS** 's-GRAVENHAGE

Effecten - Coupons - Rekening-Courant

Spaarkas renteverg. 4 pCt.

Safe-Inrichting

nikkelerts, voorkomend in het Verbeek-gebergte (Malili, Celebes), is gebleken — volgens schrijver — dat exploitatie van het Malili-nikkel economisch niet mogelijk is. Er is nikkel genoeg, doch het zou te duur worden. Zoo is het mijngebied weer geheel geabandonneerd; het is uitgesloten, dat in atzienbare toekomst andermaal aan exploitatie kan worden gedacht.

In October 1923 heeft de heer Z. een bezoek gebracht aan de Djampang (het gebied ten Z. van Soekaboemi en ten O. van de Wijnkoopsbaai), waar de geologische dienst van het mijnwezen een onderzoek instelde naar de aanwezigheid van goudhoudend erts. Er werd in sommige proeftunnels erts van vrij aardig gehalte gevonden; men kreeg in het stadium der exploratie den indruk, dat ontginning zeer loonend kon zijn. In de dagen der doorvoering van de bezuiniging dook plotseling in de Pers het bericht op der ontdekking van goud in Soekaboemi. De exploratie werd indertijd beëindigd; particuliere ondernemers kregen gelegenheid in te schrijven voor de exploitatie van dit door het mijnwezen geëxploreerd ertsgebied. Tot dusver heeft zich nog geen gegadigde aangemeld.

In het Soer. Hbl. van 15 Mei wijst de heer Zentgraaff op de boringen naar petroleum, welke de Regeering door den dienst van het mijnwezen laat doen op het tegenover Tarakan gelegen eilandje Boenjoë. Men heeft daar twee putten geboord, resp. 360 en 500 M. diep. Uit een der putten vliegt nog steeds gas, dat men gebruikt voor het drijven der machines. Enkele liters olie per dag komen mede. Om op Boenjoë dieper te kunnen boren dan tot het thans bereikte niveau, zal men een andere serie buizen moeten aanzetten.

De winning van aardolie.

Onder de auspiciën van de Jogjasche Populair-Wetenschappelijke Vereeniging hield — naar De Loc. (13 Mei) meldt — de heer K. Poortman een lezing over de winning van aardolie. Na uiteenzet te hebben hoe in de oceanen van den voortijd de laagsgewijze sedimenten ontstonden, waarvan de lichtste lagen onder liggen, de zwaardere boven, wees spreker er op dat de oceanen, behalve door de rivieren aangevoerde klei en zand en andere deelen, nog iets anders bevatten: levende wezens, waaronder enorme massa's microscopische diertjes, tezamen het zogenaamde microplakton vormend, wezentjes, aan wie een zeer kort leven is beschoren, maar die bij miljoenen en miljoenen in de oceanen aanwezig zijn, zoodat als het ware een voortdurende regen van lijkjes naar den bodem van de oceanen zinkt met er tusschen de aardedeeltjes. Dit microplakton wordt daarna weer gedeeltelijk in rottingslik of sapropelium veranderd. In vele tientallen van eeuwen ontstonden op die wijze lagen van zeer belangrijke dikten en kolossale uitgestrektheid, waarin allerlei dierresten en sapropelium waren opgesloten. De verklaring omtrent het ontstaan der aardolie, die tegenwoordig de meeste aanhangers vindt, gaat nu daarvan uit, dat het sapropelium, onder den invloed van druk, door samenpersing der lagen en temperatuur op eenigszins grootere diepte in de aardkorst, door distillatie is veranderd in aardolie. Het is aan Engler, een der bekende Duitsche petroleumdeskundigen, gelukt om bij een druk van 15 bij 20 atmosfeer en een temperatuur van 350 graden Celsius uit dierlijk vet kunstmatig petroleum te verkrijgen en later is dit ook met rottingslik gelukt. Behalve dit sapropelium vormen zich natuurlijk ook nog verscheidene andere soorten van lagen, welke tengevolge van de wijze van ontstaan horizontaal waren en dit ook bleven, wanneer een complex van vorm veranderde. Door welke oorzaak dit geschiedde liet spreker onbesproken; hij volstond er mede te constateeren dat die dislocaties inderdaad plaats hadden; waar oceanen waren, ontstonden bergen en dalen. Uitvoerig stond de heer P. aan de hand van verschillende teekeningen stil bij de wijze van plooiing en de verschillende plooiingen welke men kent. De kennis daarvan is van groot belang bij de opsporing van de olielagen en evenzeer bij de werkzaamheden der oliewinning, het boorbedrijf. De vermoedelijke aanwezigheid van olievoerende lagen wordt meestal afgeleid uit het voorkomen van z.g. natuurlijke indicaties, dat zijn plaatsen waar olie of oliegas aan de aardoppervlakte verschijnt, veelal tengevolge van blootlegging van een stuk der olievoerende laag, door insnijding van een waterloop. Is zoo'n plaats ontdekt, dan begint voor de exploreerende geologen de taak om den geologischen bouw van den streek na te gaan en uit te zoeken waar het meest geschikte punt is om met de boring te beginnen. Hij vervaardigt daartoe een geologische kaart, aan de hand waarvan de landmeter verschijnt om het terrein in kaart te brengen en de door den geoloog aangeduide plaats uit te zoeken.

ken, waarna ten slotte de boormeester komt, die olie aan de oppervlakte heeft te brengen. Verduidelijk door talrijke teekeningen gaf spreker vervolgens een overzicht van den aard der werkzaamheden bij boorbedrijf, vanaf den bouw van den boortoren tot het eindelijk aan de oppervlakte komen van de olie. Al borende, bailende, verbuizende, narumende, af toe visschende, komt men met den beitel al dieper dieper, tot op een goeden dag water met oliesporen naar boven wordt gebracht.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Een terugkeer in moeilijke omstandigheden.

In de „Sedio Tomo” van 28 Januari 1925 wordt melding gemaakt van 2 jonge menschen, die door de Indische godsdienstige vereeniging Moehammadia naar Lahore waren gezonden, in het belang hunner studie en die thans, zonder eenig resultaat te hebben bereikt te Singapore zijn teruggekeerd.

De namen dier jonge menschen zijn Makoem, zoon van H. A. Chamid en Djoemdad, zoon van H. Moehammad. Beide vaders wonen ter hoofdplaats Djocjakarta, de kampong Kaoeman.

Van uit Singapore verzonden de jonge lieden een brief aan de vaders, inhoudende het verzoek om zending van geld, ten einde de terugreis naar Java kunnen aanvaarden.

Nauwelijks was Djoemdad te Lahore aangekomen, hij richtte reeds het schriftelijk verzoek tot zijn vader te mogen terugkeeren, omdat ter plaatse de verzorging te wenschen overliet, doch de vader vertrouwd mededeeling niet en dacht te doen te hebben met de gril van de jeugd.

Makoem, zich eveneens niet op zijne plaats gelend te Lahore, had zijn vader gedroogd brood (adas (Kedelai-boonen) gezonden, als bewijs hoe zij daar ter plaatse hadden en hoe slecht de verzorging was.

De vader van Makoem zond daarop f 300.—, waarmede de terugreis kon worden aanvaard, doch, nog gedwongen, moest van dat bedrag ook de reis Djoemdad worden betaald, met het gevolg, dat beide jongelieden het niet verder hebben kunnen betalen dan tot Singapore.

Zij vroegen hulp aan den vertegenwoordiger van Achmadia vereeniging daar ter plaatse, doch deze van dat verzoek geen notitie.

Wanneer het medegedeelde overeenstemt met werkelijkheid der feiten, dan moge het gebeurde les zijn voor de Moehammadiah-vereeniging en ouders, die het voornemen mochten hebben hun zoons voor de opvoeding naar Lahore te zenden.

De beide jongelieden zijn in dit geval er goed gekomen en mogen zich wel verheugen over het dat zij niet in nog onaangenamer verwickelingen geraakt.

De berichtgever Z. vraagt, of het geen aanbeveling zou verdienen der Moehammadiah te verzoeken een onderzoek te bestaande toestanden in te stellen, en, zoo noodig, daar ter plaatse een gemachtigde aan te wijzen.

Mag het volste vertrouwen wel aan de Achmadia vereeniging worden geschonken?

Geneesmiddelen.

I.

„Anetio” schrijft over dit onderwerp in de „Persaan” van 21 Januari 1925, dat Dr. Mr. G. Boor, oud-chef van het Pharmacologisch Laboratorium Buitenzorg, op het Congres van de Ned. Vereeniging voor geneeskruiddtuinen heeft verklaard, dat Indische plantaardige kruiden voor geneesmiddelen bruikbaar zijn.

Voorts zette hij daarbij uiteen, dat, bij de aanwezigheid van zoovele verschillende menschenrassen den Indischen Archipel, ieder ras, ingeval van ziekte gewoon is en de voorkeur geeft aan zijne eigen geneesmiddelen, dat zijn dus Europeesche, Inlandsche, Chineseesche medicijnen, enz.

Terwijl Europeanen en Chineseen nog dikwijls Inlandsche medicijnen gebruiken, zoo blijft het gebruik van Chineseesche geneesmiddelen volgens hem in hooger mate beperkt tot de Chineseesche gemeente, met het gevolg, dat men de Chineseesche medicijnwinkels gebrek aan afzet dagelijks ziet verminderen.

Ook het gebruik van inlandsche medicijnen zou geleidelijk afnemen.

Het aanplanten van geneeskrachtige kruiden

BOEKHOUDEN.

Grondig onderwijs in eenige maanden, mondeling en schriftelijk (5000 oud-leerlingen). Prospectus met prima getuigenissen en opgaf van leerboeken op aanv. bij

J. C. TER BRUGGEN

Leeraar Boekhouden M. O.

BOREELSTRAAT 5 LIJN A.

GELD.

ROTTERDAMSCHER CREDIETBANK

Corn. Speelmanstraat 7 - DEN HAAG - Tel. 71358

Kapitaal beschikbaar voor den Handel en particulieren, 2e hypotheek met borg, ambtenaren ook zonder borg, 6 pCt. rente en 2 pCt. administratiek. Geen nieuw levensverzekering vereischt. Indische verlofgangers met 2 borgen; kunnen ook verloffg. zijn. Postz. v. antw. inst. Soliede tusschenpersonen gevraagd.

's-Gravenhaagsche Begravenis-Onderneming

C. LOOIJE, Tasmanstraat 57, DEN HAAG

Telefoon 33788 - Postrekening < 6391

in den smaak van de inheemsche bevolking, om de daaraan bestede moeite niet voldoende loonend terwijl, als men toch daartoe zou willen overgaan, steun en de hulp van het Departement van Landbouw niet kan worden ontbeerd.

Zonder die hulp, komt van een aanplant weinig vrucht.

Het is opvallend, zeide Dr. Boersma, hoe weinig de massa weet van de geneeskraft der inheemse geneesmiddelen en hoe weinig zij nog gebruik maakt van de diensten van een gediplomeerd geneesker.

Ingeval van werkelijk ernstige ziekte, sterven zooveel, die bij een tijdig inroepen van een deskundige, voor het gebruik van medicijnen, hun leven hadden kunnen behouden.

Wok de doekoens weten van de geneeskraft der aardige gewassen niet veel af en passen allerlei mengsels naar willekeur toe, zonder eenige zektheid te hebben, dat het middel voor eene bepaalde ziekte bruikbaar is.

het bezweren van eene ziekte door de doekoens de massa nog veel heil, terwijl als de uitwerking bezweringsmiddelen gunstig is, die middelen hoog ten geprezen.

owel in de desa's als op de grootere bevolkings- desa's kan men nog waarnemen, dat een koortslijder wordt gebaad en dan dikwijls sterft, of een afrek- drinkt van de bladeren van den kapoekboom.

(Wordt vervolgd).

maatregelen, die ten slotte ook het bestuur weer troffen.

In elk geval had de bestrijding van het communisme geen succes; zelfs waren die politiematregelen koren op den communistischen molen en breidden de communistische leerstellingen zich in de desa uit, welke de politie niet vermocht te verbieden.

De Extremisten hadden daardoor gelegenheid nog harder te schelden op het bestuur, op de kapitalisten en hunne groep, met het gevolg, dat de daaruit ontstane wederzijdsche ontstemming wederom aanleiding gaf tot het ontplooiën van daden van moed en overmoedigheid door beide partijen.

Want het bestuur wilde zich ten deze niet onbetuigd laten, maakte al scherper bezwaren tegen het houden van bijeenkomsten en greep elk motief aan om de vergaderingen te verbieden.

Op die wijze is de tegenstelling tusschen gezag en volk ontstaan en kan men zonder ophouden eene mededinging om de macht waarnemen tusschen beide partijen, die ieder voor zich het conflict willen winnen en met de vlag willen gaan strijken.

Voor de personen, die onpartijdig tegenover dit ernstig en ongewenschte conflict staan, geeft deze toestand aanleiding tot zekere ongerustheid, niet zoozeer omdat zij bevreesd zijn voor de partij, die het onderspit zal delven, doch wel omdat zij het einde niet kunnen overzien van den strijd tusschen een groot deel van het volk en het bestuur, wanneer dit zich vergist in de toepassing van maatregelen, die het algemeene belang moeten beschermen.

Ter toelichting van een en ander wijst de schrijver op het gebeurde te Bandoeng, dat zulk een slechten indruk op het publiek heeft gemaakt.

(Wordt vervolgd.)

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

Indische Club. Lustrumnummer.

De „Indische Club”, die onlangs haar 5-jarig bestaan feestelijk herdacht, heeft nu ook een gedenknummer van haar orgaan het licht doen zien, verlicht met vele afbeeldingen.

Behalve een redactioneel voorwoord bevat dit Nr. de volgende bijdragen: Doel, streven en werken van de vereeniging „De Indische Club”, door Mr. Ch. Ph. du Cloux. — Overzicht van de geschiedenis der Indische Club van 10 April 1920 tot 10 April 1925, door P. A. Vos van Zalingen. — Eenige gegevens over het hedendaagsche vereenigingsleven der Indische Club, door P. J. E. Rhemrev. — Overpeinzingen, door J. A. F. Gonzales. — Verslag van de viering van het eerste lustrum der Indische club, door J. W. de Bruine. — Holland en wij, door A. Bickes.

Verder: Notice sur l'instruction publique en Egypte, door Scheich Abdul Aziz. — Een legende over het ontstaan van het Bandjarmasinsche rijk op het eiland Borneo, door L. F. J. Rijckmans. — Iets over rassen, door Henri Borel. — Nieuwe terminologie, door Rn. Mas Noto Soeroto (handelt over het gebruik van den naam Indonesiër).

Het land van Jan Pieterszoon Coen.

Onder dezen (niet oorspronkelijken) boek-titel is verschenen eene verzameling van reisindrukken van (Mej.) C. M. Vissering, die, als wij ons niet vergissen, eenigen tijd geleden in het maandschrift „Onze Eeuw” een plaats vonden. Het werk is royaal gedrukt op fraai papier en voorzien van mooie illustraties, waaronder het portret van J. P. Coen (reproductie van een aan het Indisch Genootschap behoorend schilderij?) en uitgegeven door W. P. van Stockum te 's-Gravenhage. Het eerste hoofdstuk van den boeiend geschreven tekst handelt over de reis naar Indië, daarop volgen: 2. Batavia, 3. Buitenzorg, 4. In de Preanger, 5. Het dal van Kedoe, 6. Prigèn; het laatste hoofdstuk voert den lezer huiswaarts.

De Indische Post.

In het Nr. van 9 Mei eene bijdrage van ir. J. Th. van Rose over Soerabaia als havenstad, van betekenis wijl de schr. directeur dier haven is. — Verder weder een artikel van arts E. H. Hermans over „Ons huis in de tropen” (huizenbouw in Indië, houdt uw erf schoon!, daken en sloten). Rimboeverhalen (De onderwerping van een Atjehsche bende). — Eene nuttige herinnering (n.l. aan eenige N.R.Ct.-artikelen, in verband met de polemiek over de Indische leerstoelen in Leiden en Utrecht). — Enz.

Boomkweekerij JOH. KRAAYENBRINK

SOESTDIJK

Adviezen
Plannen
Begrotingen

Geïllustr. Prijscourant gratis op aanvraag

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ.

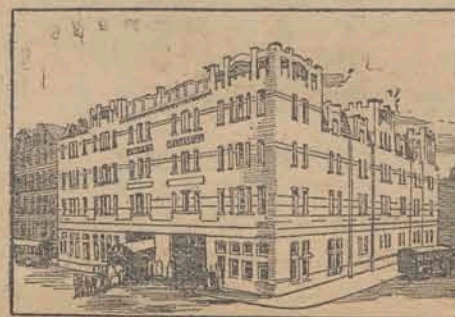
DE GRUIJTER & Co.

DEN HAAG

AMSTERDAM

::

ARNHEM

Bergplaatsen voor Inboedels

:: Bewaring bagage ::

voor repatrieerenden

OVERZEE-TRANSPORTEN

Woningbureau P. MAN

Steenhofstraat 5 bij 't Station - Interc. Tel. S. 45

SOESTDIJK

Verstrekt inlichtingen over Buitenplaatsen, Villa's Landhuizen en Bouwterreinen. Zondags gesloten

Vraagt gratis Woningcourant van Vraag en Aanbod van P. MAN voor Soest, Soestdijk, Soestduinen en Omgeving.

N.V. STOOMWASCH-
EN STRIJKINRICHTING

voorheen

H. A. v. STARRENBURG

OPGERICHT 1875

Fahrenheitstraat 168

TELEFOON 31791

'S-GRAVENHAGE

Stoomververij en Chemische Wasscherij „DUINOORD”.

Begoniastraat 188-190 Telefoon 36048

hoek Goudsbloemlaan

Goederen binnen 4 dagen zonder prijsverhoging thuisbezorgd.

Heerencostumes . . f 4.—	Wol en Plu. p. □ el f 0.40
Mantelcostumes . . f 4.—	Handschoenen, per
Jassen, vanaf f 2.75	paar vanaf f 0.20
Mantels f 2.75	Oppersen v. Heeren-
W. Dekens f 1.— en f 1.20	Costuums f 1.50
Gest. Dek. f 1.50 en f 1.75	Idem m. ontvlecken f 2.50
Vitrages . . . per □ el f 0.15	Dames-Costuums
Madras. f 0.20	naar grootte

Speciaal in het reinigen van Carrosserie-Bekleding

Bijzondere Verkoop-Tentoonstelling

van Werken van verschillende bekende Meesters

tegen zeer lage prijzen

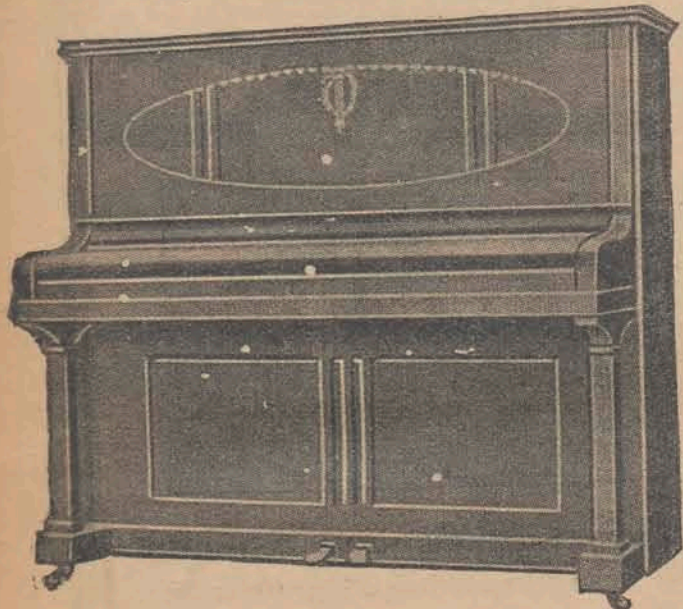
in de

KUNSTZAAL, ZEESTRAAT 65a

naast Panorama Mesdag

dagelijks van 10 tot 5 uur Toegang Vrij

CORN. P. LAUS - DEN HAAG
Piano- en Orgelhandel. SCHENKSTRAAT 165

Vertrouwd adres voor nieuwe en gebruikte Piano's
Stemmen en repareren vakkundig
GEREEDMAKEN VAN PIANO'S VOOR DE TROPEN

Vraagt Uwen leverancier

LEVENS MIDDELEN

VAN

J. A. STAM

AMSTERDAM (Holland).

Speciaal in Vries- en Koelkamer-Artikelen.

Export naar Oost- en West-Indië.

NIJMEGEN

H. J. C. TER HORST

v. h. N. V. PROVINCIALE IJZERHANDEL

MOLENSTRAAT 126, Tel. No. 1835 NIJMEGEN.

SPECIAAL ADRES voor

complete Keuken-Inrichtingen

NIJMEEGSCHE IJZERHANDEL

Molenstraat 79-81

Broerstraat 16.

Het meest gesorteerd en goedkoopste adres voor
Huishoudelijke artikelen, Gereedschappen, enz.

Vraagt prijzen s. v. p.

Verzending naar Oost- en West-Indië onder garantie.

THEO WANDERS & Co.

Van Broeckhuysenstraat 15 — Tel. 2441

NIJMEGEN

Piano's - Vleugels - Orgels - Pianola's

Zeergemakkelijke betalingsvoorwaarden
STEMMEN - REPAREREN - VERHUREN - INRUILEN

De grootste en soliedste Magazijnen

in alle soorten Noord-Brabantsch Schoenwerk

GEBR. DE MANDT

GROOTHANDEL IN SCHOENEN

's-HERTOGENBOSCH, Hooge Steenweg 3
NIJMEGEN, Houtstraat 38 - Telefoon 1156

FRANS WALLAT

BONTWERKER

ATELIERS VOOR FIJNE PELTERIJEN

KETTINGSTRAAT 2A TELEFOON 10219

'S-GRAVENHAGE

Encyclopaedie van Ned.-Indië.

Bij M. Nijhoff te 's-Hage en E. J. Brill te Leiden is weder een afl. verschenen (de tiende) der aanvullingen en wijzigingen van de Encyclopaedie van Nederlandsch-Indië, onder redactie van Prof. C. Spat.

De uitvoerigste daarin opgenomen artikelen hebben betrekking op: immigratie, jaarbeurzen te Bandoeng, waterkracht en electriciteit (dit zeer uitvoerig), slijbarheid, naga. — Voorts levensbijzonderheden van J. Th. Cremer, oud-minister van koloniën, E. S. Luypen, apostolisch vicaris van Batavia en J. W. B. Wardenaar.

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 46 (16 Mei '25). De aanstaande Cultuurkringen, door v. W. — Landbouwzaken in den Volksraad. — Sprokkelingen uit de buitenlandsche pers. — De palm-oliecultuur ter Sumatra's Oostkust. — Productie- en aanplantcijfers van Sumatra's Oostkust gedurende 1924. — Weekrevue.

Sri Poestaka.

Gevolg gevend aan een van verschillende zijden tot ons gericht verzoek zullen we voortaan ook een overzicht geven van den inhoud van het in de Maleische taal verschijnend maandblad Sri Poestaka (uitgegeven door het Bureau voor de Volkslectuur te Weltevreden).

Het Mei-Nr. bevat een artikel over de macht en het aanzien der oude Minangkabausche vorsten, bewerkt naar een artikel van S. M. Latif in het Vrijzinnig Weekblad, een artikel over de Inlandsche suikerindustrie in het Toeloengagoengsche (met fraaie foto's), een Maleisch gedicht inhoudende een opwekking tot bestrijding van verschillende ziekten; een eveneens fraai geïllustreerd artikel over het eiland Bali, verder feuilletons, boekbespreking, enz.

Oedaya (Opgang).

Inhoud van jaarg. III, afl. 1. Titelplaat: Zonsopgang in Indonesië. — Hollandsch gedeelte: Nieuwe terminologie, door Noto Soeroto. — Van kunst en kunstenaars. Raden Mas Jodjana, door Nico Oosterbeek. — Hoe de Oostenrijksche schilder Roland Strasser eenige Balische typen zag, door L. C. Heyting (bijschrift bij eenige zwartkrijttekeningen). — Indrukken van de Bataklanden, door H. F. Tillema (vervolg). — Verder nog eenige korte bijdragen in de Maleische taal en tal van mooi uitgevoerde afbeeldingen, waaronder fraaie portretten van Prof. Hoesein Djajadiningrat en diens oom Z. M. Prins Mangkoe Nagoro VII, benevens hunne gemalinnen.

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Deel 65 (1925), afl. 2. Bijdrage tot de kennis van de verhouding tusschen erythrocyt en malariaparasiet, door C. D. de Langen en E. R. A. Luyke Roskott. — Over de goudreactie van Lange, door W. Schijveschuuder. — De suspensie-stabiliteit van het bloed in de tropen, door Marie Thomas. — Entomologische studies (vervolg), door E. Rodenvaldt. — Een bijzondere vorm van Framboesia (vervolg), door Heerdjan. — Een vorm van tertiaire framboesia bij kinderen, door R. Soetomo en Dr. Eichhorn. — Statistiek eener bergkampong, door J. A. Hendriks. — Spirochaetosis febrilis, door Dr. W. Kouwenaar. — Casuïstische mededeeling, door H. H. Kruizinga. — Een eigenaardig geval van tuberculose, door Dr. P. H. J. Lampe. — Loopebehandeling van geslachtszieke militairen, door Dr. T. J. de Vrieze.

Kerk, Zending en Missie.

De Katholieke Missiën. Juni '25. Het Mahomedanisme op Flores, door P. Simon Buis (wordt vervolgd). Hierbij uit historisch oogpunt 2 interessante (hoewel niet zeer duidelijke) platen: overblijfselen van het Portugeesche fort Poeloe Ende.

Nederlandsch Zendingsblad. Juni '25. In memoriam zendeling W. L. Jens (met portret). In memoriam G. J. H. le Grand, hulprediker, door J. F. Niks (met portret). — De nieuwe Zendingsconsul, ds. N. A. G. Slotemaker de Bruine (met portret).

Berichte der Rhein. Miss. Gesellsch. 1925, Nr. 6. Die Selbstätigkeit der jungen heidenchristlichen Papuagemeinden in Neu-Guinea, II.

De Banier. 8 Mei '25. In Oegstgeest. Een bezoek aan het Zendingsbureau en het Zendingshuis. — Petronella-Hospitaal 1900—1925 (slot).

Studiën. Juni '25. Wat staat geschiedkundig vast over de oude Missie in Zuid-Selébès of het land van Makassar? 1525—1669, door Pr. C. Wessels.

Locale Belangen.

Afl. 21 (1 Mei '25). Het request van de Vereeniging van Locale Ambtenaren. Een replyck, door D. C. Ver-

Jong Meester in de Rechten,

practisch werkzaam geweest,
zoekt betrekking
bij voorkeur Indië.

Brieven: ROMSWINCKEL, Delistr. 1, Den Haag

mazen. — Het Decentralisatie-verslag in eere hersteld door K. — Decentraliana. Ordonnantie tot instelling der provincie West-Java. — Enz.

Mededeeling No. 59 (1 Mei '25). Prae-advies, uitgebracht voor het 15e Decentralisatie-congres te honden te Soerabaja op 30 en 31 Mei, door ir. G. J. Dijkerman over communale overheid en bedrijfswinsten.

Id. No. 60. Prae-advies door Mr. Dr. B. J. H. Steinhilmetz over „Opzet en rendabiliteit van gemeentebedrijven, een en ander voorl. in verband met de te stellen vraag in hoeverre door de communale overheid mag behoort te worden aangestuurd op bedrijfswinsten, met het doel daarmede verhooging van oude en invoering van nieuwe directe belastingen tegen te gaan.”

Archief voor de Rubbercultuur in Ned.-Indië.

9e Jaarg. No. 5 (Mei '25). Bemesting van rubbertuinen met kunstmeststoffen, door Dr. A. J. Ultee. — Causen over perioden-tapsystemen, door Th. G. E. Hoedt. — Myten-aantastingen op Hevea-bladeren, door Ch. Bernard en A. Steinmann (met ill.). — De luizenschimmigheid van Hevea, door A. Steinmann en Ch. Bernard (met ill.).

De Tropische Natuur.

Inhoud der Mei-afl. Vogelbloemen, door D. v. L. (met ill.). — Een platok (Tiga javanensis, specht), door J. Rosier (met ill.). — Een zonderlinge zwammenkolonie (in een ravijn nabij Fort de Kock), door E. Jacobson (met ill.).

De Indische Boerderij.

Het Nr. van 1 Mei (2e jaarg. No. 22) bevat o.m. het vervolg van de bijdragen over palmen door H. J. W. van Man Jr. (met plattegrond van den Botanischen tuin te Buitenzorg). — Het kweken van Europeesche groenten in Indië (slot), door J. J. Ochse. — Over het houden van honden in Indië, door W. A. Schrauwen. — Het jaarlijksch melkgebruik van volle melk per hoofd der bevolking van Indië, door J. M.

De Indische Mercur.

Nr. 25 (19 Juni '25). Een studie over boschbranden besproken door Prof. Dr. A. te Wechel. „Hou en Trouw 1885—1925, door F. W. Craandijk. — Malangsche Landbouwvereniging (jaarverslag). — Kultuurberichten. Kleine mededeelingen. — Verkeerswezen. — Financien. Berichten en verslagen, zoomede de overige wettelijke rubrieken.

De Haagsche Post.

Onder het opschrift „In de West. VIP” artikelte Prof. Mr. J. C. Kiestra in de Haagsche Post van 20 dezer over den opbloei van Curaçao, aan welk eiland de schr. eveneens een bezoek heeft gebracht op zijn West-Indische rondreizen.

We vermoeden dat de redacteur der rubriek „Curaçao” in het Kol. Weekbl. nader de aandacht zal vestigen den inhoud dezer optimistische beschouwingen van Prof. K.

BOEKAANKONDIGING.

Wederom is bij de Uitgevers-Maatschappij Elsevier te Amsterdam een werk van Jörgen Falk Rönne, een bekenden en geliefden Deenschen schrijver, verschenen: De Consulsvrouw (Konsulinden) in de uitmuntende vertaling van A. en E. Huber. Wat ook deze roman zoozeer kenmerkt is de frissche, blijmoedige ernstigen toon, welke er in vernomen wordt; bizonder onderhoudend, moge ook deze echt gezonde lectuur waaraan altijd behoefte is — door velen genoten worden.

Suriname.

Het jongste jaarverslag — over 1924 — van de Surinaamsche Bank bevat als gewoonlijk een schat van langrijke beschouwingen en gegevens over den economischen toestand van Suriname. De hoofdredacteur, Mr. Dr. C. F. Schoch, heeft kort geleden een reis heen gemaakt en den toestand nauwkeurig bestudeerd.

Dit is het 60ste jaarverslag der instelling. „Onwillekeurig — aldus de hoofdredacteur — gaan de gedachten van den schrijver, die nu reeds voor de twintigste maal het voorrecht heeft U zijn verslag te bieden, als in vogelvlucht over de geschiedenis van die zestig jaren heen. Opperlicht op een tijdstip, voor de kolonie, door de afschaffing van de slavernij eene geheel nieuwe periode aanbrak, eene periode van onzekerheid, omdat men niet wist, wat de vrugte van den slaven na het tienjarig verplicht dienstverband

H. ISERIEF & ZONEN

Plein h. Korte Poten 1 - 's-Gravenhage - Tel. 1022

Specialiteit wollen en katoenen Tricotondergoederen
Kousen, Handschoenen, Onderjurken, enz.

Dr. RASUREL Wollen Onderkleding

van Natuurwol met
Turfvezels voor Heeren, Dames en Kinderen

J. L. DEBIJE : DEN HAAG

Weimarstraat 171 A en B Telefoon 35391

IJzerwaren, Gereedschappen

voor Vaklieden - Amateurs

Verzending naar de Tropen onder garantie

Ringers Bonbons

1ste klasse Ned. Fabrikaat RINGERS - Rotterdam Alkmaar

prijs van koffie en cacao, maar in hoofdzaak moet het beter vooruitzicht worden toegeschreven aan een ontplooiing van het particulier initiatief.

De eerste teekenen van meerdere belangstelling van kapitalisten voor Suriname begonnen zich in 1924 af te teekenen. De houtonderneming Kann begon in het midden van het jaar haar werkzaamheden; een Amerikaans consorciüm nam met ernst de proeven voor de verbouwing van katoen ter hand; een Engelsche groep stelde een meer nauwkeurig onderzoek in naar de aanwezigheid van petroleum en in het laatst van het jaar verscheen een groep Amerikanen onder leiding van mijn-experts in de kolonie om, beginnende met het placer der Compagnie des Mines d'Or, een onderzoek in te stellen naar de mijnbouw mogelijkheden van het Lawa-gebied"....

Daarna geeft het verslag een overzicht van den brief door Gouverneur van Heemstra, na zijn terugkomst, aan den voorzitter der Koloniale Staten geschreven om uiteen te zetten wat hij gedurende zijn verlof had bereikt. Dan vervolgt het verslag:

„De Koloniale Staten namen natuurlijk met groote waardeering en dankbaarheid van deze mededeelingen kennis, welke voor Suriname, in het bijzonder op het gebied van mijn- en landbouw, voor de naaste toekomst belangrijke perspectieven openen.

De landbouw, steeds terecht beschouwd als de kurk waarop de kolonie moet drijven, had intusschen door een onverwacht besluit van diezelfde Koloniale Staten een gevoeligen slag ontvangen. Reeds in mijn vorig verslag mocht ik wijzen op een noodmaatregel om aan de cacao- en koffieplantages over de jaren 1923 en 1924 vrijstelling te verleenen van de betaling van 15 cents per dag en per gecontracteerden arbeider, vastgesteld ter vergoeding van de aanvoerkosten.

Naar mijne meening moeten de plantages geheel vrijgesteld worden van eenige medebetaling in de aanvoerkosten der Javaansche immigranten, omdat die immigranten bijna zonder uitzondering zijn aanstaande kolonisten en de plantages hun daarbij dienen tot opleidings-instituut, terwijl zij intusschen door hunne vertering reeds dadelijk bijdragen tot vermeerdering van de koloniale inkomsten (invoerrechten). Regeering en Staten-Generaal hadden bij de vaststelling van de begrooting voor 1924 reeds aan dezen noodmaatregel sanctie verleend en er mede rekening gehouden. De formeele vaststelling bij koloniale verordening moest echter nog plaats hebben. Intusschen waren de koffie- en cacao-prijzen op de wereldmarkt gestegen. Men vergat, dat de productie zeer gering was en decreeteerde bij meerderheid, dat er winst kon gemaakt worden en voor den noodmaatregel geen aanleiding meer bestond. Zoo werd in een paar uur beraadslagen aan den kolonialen landbouw door het de koloniale bevolking vertegenwoordigend lichaam een zware slag toegebracht, terwijl ook de naam van de kolonie naar buiten en de daar heerschede rechtszekerheid een gevoeligen stoot ontvingen"....

(Zie hieromtrent ons nummer van 11 Juni).

Aan het „Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde" ontleent de „N. R. Ct." van 11 Juni, Av. bl. C, het volgende over „een nieuw middel bij de malariabestrijding":

„Op bladzijde 187 en volgende van zijn boek „Immunity in Natural Infections Disaese", uitgegeven in 1924 door Williams en Wilkins Company, Baltimore, geeft F. d'Herelle in het hoofdstuk „Vatbaarheid", als zijn meening te kennen, dat in den strijd tegen de malaria de Lupinen een zeer werkzaam aandeel kunnen hebben.

Op zijn vele zwerftochten over de groote vlakten van Argentinië is het hem gebleken, dat daar in uitgebreide gebieden geen malaria heerscht, terwijl er wel veel anophelinen zijn en eveneens dragers van malaria-plasmodieën. Hij nam verder waar, dat in de streken, die vrij van malaria waren, een plant (een variëteit van Melilotus altissima) groeit, die bloeit in de kritieke periode van malaria, dit is van het begin van den zomer tot het einde van den herfst. Zij komt in het wild voor en heeft sterk riekende bloemen. Verschillende soorten insecten bezoeken haar veelvuldig, in het bijzonder de anophelinen, die zich voeden met het sap, hetwelk een glucoside bevat, „coumarine". In streken, waar veel malaria heerscht, heeft hij die plant niet aangetroffen.

Hij vraagt zich nu af, of misschien „coumarine" bij de insecten een rol speelt, die te vergelijken is met die van chinine bij menschen. Gedurende zijn verblijf in Leiden heeft d'Herelle deze vondst verder uitgewerkt

Fa. J. J. TAVERNÉ

Spekklagerij Vleeschhouwerij
Fijne Worst- en Vleeschwaren

Donkersteeg 17 LEIDEN Telefoon 192
OPGERICHT 1731

Levert prima kwal. Rund-, Kalfs- en Varkensvleesch
tegen billijken prijs.

NIJMEGEN

Stoomververij en Chemische Wasscherij

GEBR. POLKAMP & Co

Fabriek en Kantoor:
Wolfskuilscheweg - Telefoon 1641

Filialen:
ZIEKERSTRAAT 4 te NIJMEGEN
BAKKERSTRAAT 60 te ARNHEM

Reinigt en Verft alles

BAHLMANN & Co

GROOTE MARKT 13-14-15

NIJMEGEN

Het Oudste en Soliedste adres

voor
MANUFACTUREN
DAMES- en KINDER-CONFECTIE

J. H. KAPPÉ X NIJMEGEN

BRANDSTOFFENHANDEL

AREND NOORDUIJNSTRAAT 15-17 - TELEF. 2336

Alle soorten Brandstoffen
prima en tegen concurreerende prijzen

C. REIJERS

HOF-FOTOGRAAF

St. Annastraat 9 - NIJMEGEN - Telef. 107

In de stad aan huis te ontbieden zonder
prijsverhoging

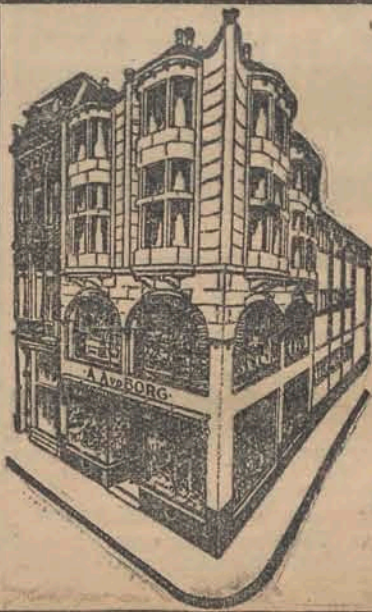
P. TH. VIS, BANKETBAKKER

ST. ANNASTRAAT 250 HOEK GROENESTRAAT

NIJMEGEN TELEFOON 950

EERSTE KLAS BANKETBAKKERIJ

Specialiteit in Boterspeculaas

A. A. v. d. BORG

Broerstraat 43

NIJMEGEN

WARENHUIS

voor

Galanterieën,
Porcelain-, Glas- en
Emaillwaren,
Borstelwerk,
Schoonm.-artikelen,
Lederwaren, Staal-
en Mandenwerk,
Grootte keuze
Kinderspeelgoederen

Dagelijks iets nieuws.

VASTE PRIJZEN
à CONTANT.

JOHAN HEUTS

2e Ant. Heinsiusstraat 118, VERPLAATST naar
ROOTHERTOGINNELAAN 260 DEN HAAG

Concurreert met de beste huizen uit het Buitenland
TEVENS PRIMA REPARATIE-INRICHTING

...den gaan doen: blijven arbeiden voor loon of wel plantages verlaten, heeft onze instelling sedert dien elkander opvolgenden voorspoed en tegenspoed beleefd en mede ondergaan. Voorspoed en tegenspoed beide, want het is niet juist, wat men in den regel van den doorsnee Nederlander verneemt, sprekkende over onze kolonie, dat deze in de laatste decennia voortdurend met tegenspoed te kampen heeft gehad. Er waren ook perioden van voorspoed, zooals in de laatste decade van de vorige eeuw"....

Misschien komt de heer Schoch er nog eenmaal toe, de hand van de belangrijke gegevens, die hij bezit, economische geschiedenis van Suriname sedert de schaffing van de slavernij te schrijven. Dat zou een interessant boek worden.

Hij ontleent aan het verslag het volgende:
Het is ditmaal niet gemakkelijk in een kort bestek juist beeld samen te vatten van den toestand der kolonie in het afgelopen jaar, omdat die toestand, op zelf beschouwd, gedurende het grootste deel van jaar allerlendigst was. Het scheen alsof alle donermachten samenspannen om het merkteeken van schiktheid tot eenigen opbloei en onmogelijkheid iets van de kolonie te maken, voor goed op de kolonie te drukken. En toch kwam daar telkens te midvan al die duisternis en hulpeloosheid een lichtaal binnendringen als bode van komende, goede tijden, waarvan er enkele zoo snel tot werkelijkheid omgezet, dat ten slotte het jaar 1924 als geheel niet eens zoo heel slecht mag genoemd worden.

Den aanvang liet alles zich even somber aanzien. Droogte, als sedert 1912 niet meer was voorgekomen, bedreigde de door de slechte economische omstandigheden der laatste jaren toch reeds zoo verzwakte plantages met ondergang en doemde de balata-industrie tot volledige werkeloosheid. De gevolgen van droogte deden zich het geheele jaar gevoelen. De productie zoowel van koffie als van cacao bleef belangten achter bij die van 1923. Zoo ging het ook met de balata-winning en de mijnbouw-exploitatie ondervond men belemmering door den onvoldoenden waterstand der rivieren.

Onder dezen gang van zaken leed het geheele economische leven der kolonie in hooge mate. De handel verloor nog meer dan in vorige jaren en verschillende handelaren moesten den strijd opgeven. Dit blijkt duidelijk uit de opbrengst der koloniale middelen. Volgens de voorloopige opgave bedroeg de ontvangst der koloniale middelen rond f 4.416.000 tegen eene raven van f 5.159.000. In aanmerking nemende enkele ontvangstposten welke of in mindering komen van uit bestreden kosten of verrekeningsposten vormen, zijn de werkelijke ontvangsten rond f 612.000 bij de vergelijking met de werkelijke ontvangsten van loont den invloed van de in 1924 verder teruggaande conjunctuur duidelijk aan. Zoo gingen de invoerrechten met f 60.000 terug, de ontvangsten uit de spoorwegen met f 33.000, die uit het verkeer te water zelfs met 100.000. Daarnaast had eene vermindering plaats in de ontvangsten uit rechten, drukkende op de balata-industrie van ruim f 12.000, die uit rechten drukkende op de industrie van ruim f 10.000, enz. Daartegenover een vermeerdering in de opbrengst der inkombelasting van f 173.000, waarbij echter in aanmerking moet worden genomen dat in 1924, tengevolge een eindelijk inhalen van den achterstand bij de betaling van de aanslagen, groote bedragen belasting voorgaande jaren betaald werden; een vooruitgang van den accijns op binnenlandsch gedistilleerd met f 41.000 als gevolg van de verhoging van het inrecht op Bayrum en een meerdere opbrengst van rechten, geheven van het Bauxite-bedrijf van 1924, als gevolg van de meerdere levendigheid in het bedrijf, in verband met de verbetering in den prijs van aluminium.

De cijfers der Koloniale Postspaarbank wijzen op een vermindering van de draagkracht der bevolking. Het aantal inlagen verminderde met 82 en het bedrag van met f 34.178, terwijl het bedrag aan inlagen boegbetalingen terugging van f 55.303 tot f 49.454.

In 1924 uitgegeven aantal boekjes bedroeg slechts 1132 in 1923, aldus een vermindering van 204 tegen 932. In 1924 werden dus meer boekjes ingekocht dan uitgegeven"....

Is ten slotte de gang van zaken, over het gehele jaar genomen, nog medegevallen, zoodat aan het einde van 1924 de toekomst zich beter liet aanzien dan men aanvankelijk verwacht was. Vooreerst werkte tot die verbetering mede een geleidelijke verbetering in den

...de cijfers der Koloniale Postspaarbank wijzen op een vermindering van de draagkracht der bevolking. Het aantal inlagen verminderde met 82 en het bedrag van met f 34.178, terwijl het bedrag aan inlagen boegbetalingen terugging van f 55.303 tot f 49.454.

In 1924 uitgegeven aantal boekjes bedroeg slechts 1132 in 1923, aldus een vermindering van 204 tegen 932. In 1924 werden dus meer boekjes ingekocht dan uitgegeven"....

Is ten slotte de gang van zaken, over het gehele jaar genomen, nog medegevallen, zoodat aan het einde van 1924 de toekomst zich beter liet aanzien dan men aanvankelijk verwacht was. Vooreerst werkte tot die verbetering mede een geleidelijke verbetering in den

...de cijfers der Koloniale Postspaarbank wijzen op een vermindering van de draagkracht der bevolking. Het aantal inlagen verminderde met 82 en het bedrag van met f 34.178, terwijl het bedrag aan inlagen boegbetalingen terugging van f 55.303 tot f 49.454.

In 1924 uitgegeven aantal boekjes bedroeg slechts 1132 in 1923, aldus een vermindering van 204 tegen 932. In 1924 werden dus meer boekjes ingekocht dan uitgegeven"....

Is ten slotte de gang van zaken, over het gehele jaar genomen, nog medegevallen, zoodat aan het einde van 1924 de toekomst zich beter liet aanzien dan men aanvankelijk verwacht was. Vooreerst werkte tot die verbetering mede een geleidelijke verbetering in den

C. DE BRUIJN

Bankertstraat 43 Telef. 34088

Winstables, Vleeschwaren
Koloniale Waren
Indische Ingrediënten
Bezorging door de geheele stad

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN
Jansen & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Theresiastr. 65. DEN HAAG.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Garage JANSEN, Wassenaar
135 Rijksweg 135
Tel. KIEVIT (Haag) 562
Service and Filling Station

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
Salon de Rafraîchissements
NOORDEINDE 44 DEN HAAG

VOETLIJDERS
Onze SPECIALE modellen
SCHOEISEL
voor zeer gevoelige en
afwijkende voeten

en onze sorteering
VOETHULPMIDDELEN
kunnen ook U helpen
D. HESS & Zⁿ
Heerenstraat 12 B, Den Haag
Vraagt gratis Brochure.

en hij heeft voor ons land de volgende slotsommen kunnen maken: het verdwijnen van de malaria van sommige eilanden in Zeeland en van de Noordelijke provinciën valt samen met het verbouwen van lupinen. Deze worden in sommige streken verbouwd als groenvoer voor het vee of voor bemestingsdoeleinden. Zij worden verder aangetroffen als sierplanten in onze tuinen.

Indien deze meening van d'Herelle juist is, is het verbouwen van lupinen op het land of in den bloementuin een zeer belangrijk middel ter bestrijding van malaria, hetwelk tevens de weinig voorkomende eigenschap heeft goedkoop te zijn en gemakkelijk en zonder veel schade te probeeren. Nog is het voorjaar en misschien zouden onze patiënten nog dit jaar voordeel kunnen plukken van den raad: verbouwt lupinen. Over korten tijd zal het voor dit jaar te laat zijn."

Over het kleuren van ooft — o.a. sinaasappelen — zooals dit in Californië plaats vindt, vonden wij een interessante mededeeling in de „Wetenschappelijke Bladen" van Mei j.l. Onze lezers zullen zich herinneren dat wij verleden jaar mededeelingen deden over in Suriname door Dr. Stahl gedane kleuringsproeven van sinaasappelen.

Gérard Arbous vertrekt 9 Juli a.s. met het stoomschip „Nickerie" naar West-Indië, om daar, voor den derden keer, een voordracht-tournée te ondernemen naar Paramaribo en Curaçao.

Deze kunstreis is voornamelijk door het Algemeen Ned. Verbond mogelijk gemaakt.

Curaçao.

Maracaibo.

(Slot).

Van de levering van materialen aan de petroleum-ondernemingen heeft de Venezolaansche handel in het algemeen weinig voordeel. Het boormateriaal, ook voor de Engelsche en voor de Engelsch-Nederlandsche ondernemingen, is voor het grootste deel uit de Vereenigde Staten van Noord-Amerika afkomstig; de boormeesters zijn allen Amerikanen, die gewoon zijn Amerikaanse werktuigen te gebruiken. De overige materialen worden veel uit Engeland ingevoerd. Van alle materialen, door de petroleum-ondernemingen ingevoerd, wordt restitutie van invoerrechten verleend. In de eerste zes maanden bedroegen deze invoeren ongeveer 15 miljoen bolivar.

Ook aan de gevolgen voor den handel in het algemeen wijdt de verslaggever een paragraaf. De handel van Maracaibo berust geheel op het achterland. Koffie is het voornaamste uitvoerartikel. Van de 631549 zakken (van 46 en 58 K.G.), die in 1924 uitgevoerd werden, gingen er 314529 naar Curaçao en 296686 naar New-York. De koffie, die naar Curaçao gaat, is voor een zeer groot deel afkomstig uit Cucuta. De te Maracaibo geldende douanevoorschriften staan namelijk niet toe, dat doorvoergoederen langer dan 45 dagen in de douaneloosden opgeslagen liggen zonder voldoening der rechten. De exporteurs zenden de uit Columbia afkomstige koffie derhalve naar het nabij zijnde Curaçao, waar immer goede verschepingsgelegenheden bestaan, zowel naar Europa als naar de Vereenigde Staten van N.-Amerika, en waar zij vrij opgeslagen kan worden.

Over verbetering van den scheepvaartweg en verbetering en uitbreiding van de haveninrichting hebben we onlangs via de „Amigoe di Curaçao" een en ander ontleend aan Venezolaansche bladen. Waar slechts schepen van geringen diepgang Maracaibo kunnen bereiken, en ook deze bij het binnenkomen afhankelijk zijn van het getij, is in den laatsten tijd het maken van een goeden scheepvaartweg van zee naar Maracaibo en de verder aan het meer gelegen „terminals" meer en meer de aandacht gaan verdienen. Het verslag betwijfelt, of men ooit ertoe zal overgaan de ondiepten uit den weg te ruimen en de vaargeul voldoende uit te diepen. De hoop, dat de petroleummaatschappijen den stoot zouden geven tot het werk, schijnt niet verwezenlijkt te zullen worden.

De ontoereikendheid van de havenaccommodatie en de douane-opslagruimte doet zich dagelijks meer voelen. De schepen moeten vaak uren, ja zelfs dagen wachten vóór zij kunnen beginnen met lossen.

Over het plan-Schöttman, onlangs meegedeeld, het verslag onder meer: De contractant heeft nooit doeld de werken zelf uit te voeren, maar getracht kapitaalcrachtige Noord-Amerikaansche huizen te interesseeren. Er is nu al zooveel tijd voorbij, al begon men spoedig, binnen den bedongen tijd, werk toch niet gereed kan zijn. Maar het ziet er naar uit, dat men spoedig beginnen zal. De moeilijk ligt in de betalingsvoorwaarden, in verband met onzekerheid, of de nieuw te vormen terreinen ongedeelijk na het gereed komen tegen loonende verkocht zullen worden. In Maracaibo heerscht algemeene verwachting, dat er van de uitvoering werken volgens het loopende contract niet veel zal.

Uitbreiding van de stad Maracaibo. Het drukke jaar gaat voor een groot deel aan de eigenlijke voorbij. De meeste maatschappijen hebben haast toren in een der voorsteden en de meeste buitensche employe's wonen bij voorkeur in de gezondere en koelere buitenwijken van de stad. Een Curaçao-onderneming heeft in een der genoemde voorsteden die zij zelf door een tramlijn met de stad heeft verbonden, een aantal huizen in Europeeschen stijl bouwen, waaraan zij Nederlandsche namen geeft.

Het scheepvaartverkeer. De K. W. I. M. en de D-lijn onderhouden wekelijksche diensten met New York en, met de Comp. Générale Transatlantique, gelde diensten met Maracaibo.

Bonaire niet vooruit!

In zijn M. v. A. aan de Eerste Kamer deelt de minister van Koloniën mee, dat hem van vestiging een petroleumbedrijf op Bonaire niets bekend is.

Beminnelijk optimisme.

De Minister deelt in hetzelfde staatsstuk mee, mocht het aanvoeren van arbeiders uit den vreemde noodzakelijk blijken, zoodra de behoefte hieraan openbaart, maatregelen zullen worden getroffen totvloeiing van ongewenschte elementen te voorkomen. Mochten niettemin vreemde elementen rustverring veroorzaken, dan meent de minister te vertrouwen, dat de politie... volkomen opgewaakt zal zijn tegen de taak, om die elementen in toestand te houden.

De uitgevallen woorden zijn: „inzonderheid na eerlang te verwachten reorganisatie."

Verbetering.

De opmerkelijke lezer zal in het bericht over de verbetering in ons blad van 11 dezer het jaartal 1825 verbeterd hebben in 1925.

Geschiedkundige Sprokkelingen.

Pirovano.

Pater Dahlhaus deelt mee, dat Pater Pirovano, gens Senors Kroniek stierf Donderdag 9 Nov. 1821, voegt er aan toe, dat „de Kronijken van Aruba sterfdag opgeven 9 Nov. 1820. Wij weten niet, wat laatsgenoemde bron bedoeld wordt, maar zeker is het van dag tot dag bijgehouden jaartal van Gouverneur Cantz'laer op 21 Nov. 1821 inhoudt ontvangen bericht van den vice-kommandeur des Aruba dat de Roomsche Catholieke Pastoor I. L. Pirovano, aldaar op den 9e dezer is overleden". Dahlhaus had bovendien kunnen uitrekennen, dat Nov. 1820 inderdaad een Donderdag was en 1821 een Vrijdag.

Uit den Verren Vreemde.

Amundsen terug!

Na een spanning van bijna een maand kwam het bericht: Amundsen is terug. Dadelijk aangevuld met Allen zijn behouden aangekomen. Hij, Ellsworth, trichson, Ruser Larsen, Feucht en Omdal. Teruggegaan, maar op stuk van zaken toch de beide vliegtuigen achtergelaten. De Noordpool niet bereikt, maar 87° 44' N.B. neergestreden; 100.000 vierk. K.M. veroverd.

Zóó de hoofdzaken, die weldra van mond tot mond gingen. De prachtige draadlooze, samenwerkend kabeltelegraaf, stelden de pers in staat in de dagen na 18 Juni al uitvoerige bijzonderheden over de wedervaren van de koene luchtreizigers te geven. goed men ook meende in alles voorzien te hebben, was veel geheel anders gelopen dan men had verwacht. De bladen hebben de vorige week vele bijzonderheden

J. J. HOLTZAPFEL - Juwelier
Thomsonlaan 112 - DEN HAAG - Tel. 32844

TAFELGEREI IN GERROWÉ ALPACCA
... en GERROWÉ SILVER-PLATE ...

Speciaal geschikt voor Indië
Bezoekt zonder eenige verplichting ons Magazijn

Berijdt
Gazelle

Geen beter Hollandsch rijwiel
J.F. VROLIJK ZOUTMANSTR. 10^A
TEL. 34725
'S-GRAVENHAGE.

UTRECHT.

Stichtsch Bouw- en Woningbureau
Stationsplein - ZEIST - Telefoon 81

Ontwerpen en Uitvoeren van plannen voor Landhuizen en Villa's, enz. enz.
Aankoop, Verkoop en Verhuren van vaste goederen en gemeubileerde perceelen.
Directeur: P. A. EBELING, Architect

Comestibles- en Delicatessenhandel
JACQUES PIJL, Guisinier
BLOEMENDAAL
Bloemendaalsche Straatweg 28-30 Telef. 2262
Zijlweg 22 OVERVEEN Telefoon 2095

TELEFOON 2353
„GARAGE ARNHEM" Utrechtscheweg 156, ARNHEM
LUXE VERHUURINRICHTING
Electrische Reparatie-inrichting. Levering van elk merk Auto, Motor of Rijwiel. Stalling, Boxes, Benzine Pomp, Stock Goodyear Banden. — Free air station.
J. F. BLOMMESTIJN
TELEFOON 2353

Haagsche Glazenwasscherij „Duinoord”
Schuytstraat 57 : DEN HAAG : Tel. 34644
FABRIEK VAN JALOUZIEËN, MARQUISEN
EN ROLLUIKEN
Levering van alle soorten Timmerwerk

meld, wij meenen enkele daarvan hier te moeten
veeren.
Mei omtrent 5 uur n.m. uit Koningsbaai, in Spits-
bergen, opgestegen, bleven de 2 vliegtuigen in de lucht
1 uur 's nachts van den 22en. De N.P.-vlucht heeft
acht uren geduurd. Toen was de heift van den
vliegvoorraad opgebruikt. Besloten werd te dalen,
tot vaste peilingen te komen voor de verdere vlucht.
De vlucht kon blijkbaar aan boord van een luchtschip
met zooveel zekerheid worden volbracht als aan
boord van een zeeschip.
Op geheel den tocht was geen geschikte landings-
plaats opgemerkt, evenmin werd er hier een gezien. Men
zich dit vermoedelijk anders voorgesteld, immers 't
uit opgezette plan beruiste op een vlucht met
een, waarbij dan ten slotte maar één vliegtuig tot de
oost zou doervliegen.

punt om neer te strijken werd nu een breede open-
gelegenheid gekozen. Onmiddellijk bij de daling werd het eerste
vliegtuig no. 25 door het ijs vastgeklemd. Het kanaal
was dicht. Het andere no. 24 onderging hetzelfde lot.
De toestand werd zóo dadelijk zorgwekkend. Dit weer-
de reizigers niet van 't verrichten der waarnemin-
gen op de juiste plaatsbepaling. Zooals gezegd, bevonden
zich op 87° 44' N.B., d.i. ongeveer 275 K.M. van de N.P.,
op 10° 20' W.L., hadden 1000 K.M. afgelegd.
Diepteelodingen 3750 M. aangaven, is de kans op
aanwezigheid van land in deze streek zeer gering te
vermoeden.

afgezien van de vraag of het gelukken zou de
reizen los en vaardig te krijgen, mocht al niet meer
gerekend worden bij de N.P. zelf een landingspunt
in het schotsenveld te vinden. Hoogstens kon men het
doel, over de N.P. te vliegen, bereiken. Zou dit,
alles naar wensch en verwachting ware gegaan,
al beproefd zijn. In de gegeven omstandigheden
is het doel de groote risico niet waard zijn. Dus niet
de N.P.! Maar zou men terug kunnen vliegen? De
vliegtuigen zaten vastgevroren. Slechts 6 man om
te maken. Slechts gebrekkige werktuigen om dit
te verrichten. Zelfs een stevig vliegtuig is toch nog
licht kwetsbare machine. Zouden de gekwetste
vliegtuigen de lucht in gaan? Beide, één van beide?
De geul moest in het ijsharde schotsbrokkenveld
terrein geëffend worden voor de machines.

de kranige kerels dadelijk inzagen hier voor een
van langen duur te staan, blijkt uit de zich aan-
opgelegde rantsoneering, van slechts 300 gram
voedsel, 24 dagen arbeidens om de no. 25 vrij te
en op een effen gemaakt baantje te brengen,
ende onder alle moeilijkheden, die de poolstreek
bergen en brengen, 24 dagen arbeidens werden be-
met het vaardig krijgen van één, doch ook slechts
vliegtuig. Aan het vrijmaken van 't andere viel niet
te denken. Er was reeds zóo veel van aller krach-
ten, waarin de neiging was opgekomen de poging,
mogelijk te volbrengen, maar op te geven. 't Was
nog oogenblik een vechten tegen den dood ge-
en ook waren zij vrij lang van elkander gescheiden
gegaan. Maar ten slotte was de no. 25 dan toch, tot
gereed, vaardig.

ging was nu alleen mogelijk indien die no. 25 de
vliegtuigen kon vervoeren. Bijna de geheele uitrusting
was zijde gelegd, meerendeels geborgen in de achter-
ruimte no. 24. Een leeg petroleumblik werd tot brie-
fdoos gemaakt. Wanneer zal deze gelicht worden? Met
de voldoende aan levensmiddelen en benzine voor
de reekenden duur der reis, werd de opstijging den
vliegtuig beproefd. De vlucht naar het zuiden, in bange
vlucht volbracht, gelukte. In een vlucht van 8 u. 35 m.
Noordkaap van Noord-oostland, eiland van den
Noord-archipel, bereikt. Daar was open zee.
na de landing kwam een Noorsche zeehonden-
vliedely uit de Baatsfjord voorbij. Deze nam de
vliegtuigen op en het vliegtuig op sleptouw. Het zeeschip
zoo hevigen storm door te maken, dat het
werd het toestel op het landijs van Lady Frank-
achter te laten.

op den nacht van 16 op 17 Juni kwam het zestal wel-
te Koningsbaai terug. Groote verrassing, uit-
vregde, want daar was men op den terugkeer
vliegtuigen bereid.
het verlies van de twee vliegmaschinen ligt volstrekt
vrijwils *marque* voor deze toestellen opgesloten.
al kan getuigd worden, dat de wijze waarop
zich gehouden en gedragen heeft, bij en na de
uit het ijs, de Dornierfabriek te Pisa een be-
treikt, zooals in geen wedstrijd mooier ver-
worden. Ten slotte is de machine zelfs nog
Koningsbaai gevlogen.

HENRY - HORLOGERIE
DEN HAAG UTRECHT
Hendriklaan 248 Twijnstraat 34
WEG NAAR OOST- EN WEST-INDIË

MAGASIN DE NOUVEAUTE'S
v.h. Gebr. LEVIJ
Hoofdstraat 144 - APELDOORN - Tel. 162
DAMES- EN KINDERCONFECTIE
MODE-ARTIKELEN - LINGERIE
CORSETTEN HOEDEN, enz.

Aan de overgebrachte verzekering, dat Amundsen en
zijn makkers het niet zeer betreuren de N.P. niet bereikt
te hebben, hechten wij niet veel waarde. Dit moet
voor hen een groote teleurstelling zijn, temeer omdat
geen andere positieve nieuwe waarnemingen van groote
wetenschappelijke of praktische betekenis als vergoe-
ding daartegenover kan worden aangevoerd.

Voor Amundsen zelf moet de teleurstelling ook groot
zijn, al heeft hij door deze prestatie een nieuw bewijs
geleverd van zijn helden-eigenschappen. Het zou ons
niet verwonderen indien hij tot een nieuwe poging be-
sloot, nadat de gegevens van den nu volbrachten tocht
verwerkt zullen zijn. Hij, de betreder van de magne-
tische N.P., de eerste bezoeker van de Z.P., de baan-
breker in de N.W.- en in de N.O.-doorvaart, zal, nu hij
zoo dicht bij de N.P. is geweest, de thans verkende
moeilijkheden later willen overwinnen.

Intusschen bestaat de mogelijkheid, dat Mac Millan, de
Amerikaansche luchtvaarder, hem daarbij vóór zal zijn.
Deze heeft wel niet het bereiken van de N.P. als no. 1
op het program van zijn pool-luchtvaart gezet, maar de
aantrekkingskracht, die van daar uit gaat, kan ook op
hem sterk inwerken.

Merkwaardig is de nu losgebroken nationaliteitsnauwer
om mogelijk te ontdekken poolland. Bekend is, dat
Amundsen opdracht had om te ontdekken land tot
Noorsch gebied te verklaren. De regering van Canada
heeft zich gehaast om land t. W. v. de 51° graad bij
Canada in te lijven. Zich hieraan niet storende heeft
de gouverneur van den N. Amer. staat Maine Mac Millan
gemachtigd de vlag van dezen staat op te ontdekken
land te hijschen ter nadere beslissing van de regering
der Ver. Staten over de rechten op dit land.

Voor Noorwegen zijn de kansen in dit opzicht vrijwel
als verken te beschouwen, nu bevestigd is dat zich
ten N. van dit rijk in de richting van de N.P. een diepe
zee uitstrekt. Zal de ballonreis van Mac Millan een ob-
ject brengen, dat de kwestie voor Canada en de Ver.
Staten praktisch stelt? Wie weet, krijgt het Internatio-
naal Gerechtshof alhier dan nog eens zijn Noord-pool-
kwestie.

**Vorbereiding van den gas-oorlog voor de
verdediging van Indochina.**

De Fransche commissie tot bestudeering van de toe-
passing van chemische stoffen voor oorlogsgebruik
verrichtte haar werkzaamheden in diepe geheimzin-
nigheid. Aan de benoeming van Prof. Moureu, voor-
stander van meer openlijk optreden, tot voorzitter dier
commissie, wordt de betekenis toegeschreven van
een volgen ten deze van de gedragslijn aangegeven door
andere landen, waar het vraagstuk in het groot en
naar de ruimste opvatting wordt onderzocht, bestu-
deerd en besproken.

Hiervan melding makende, knoopt *La Dépêche Co-
loniale* (10 Juni) daar den wensch aan vast, dat het
vraagstuk niet alleen ten opzichte van het moederland
in studie genomen zal worden, maar ook voor de koloniën,
en in 't bijzonder voor de verst afgelegene:
Indochina.

De verbinding met 't Verre oosten is niet ten allen
tijde verzekerd. Op de aanwezigheid van sterke Euro-
peesche troepenafdeelingen kan daar niet gerekend
worden, en men wil niet geheel afhankelijk zijn van
de Inlandsche troepen. Men pleegt wel eens te zeggen,
dat het eenige werkelijk bruikbare wapen ter verdedi-
ging van Indochina de diplomatie is; de bedoeling
die hierin ligt mag niet tot een vast geloof worden.

Na een beschouwing over de ligging van Indochina
komt L. D. C. tot de conclusie, dat deze voor de ver-
dediging gunstig is, daar er maar weinig punten zijn
waarop een aanval te vreezen is, maar om den aan-
valler tegen te kunnen houden, zal de daarvoor aan
te wijzen krijgsmacht van de meest moderne strijd-
middelen moeten worden voorzien. Naast de nieuwste
wapens, zal daar ook aan het gasmiddel een taak zijn
toe te denken, daar dit juist een niet te overschrijden
hindernis voor dergelijke toegangen kan vormen.

De groote moeilijkheid van 't bewaren van chemi-
sche voorraden behoeft hier niet als een bezwaar te
gelden, daar Haiphong een electro-chemische fabriek
bezit, die zonder veel moeite is om te zetten in een
oorlogsgasfabriek.

Na over de noodzakelijke voorbereiding van een en
ander in vredetijd te hebben uitgeweid, wijst hij er
op, dat 't niet genoeg zal zijn als de commissie, aan
wier hoofd Prof. Moureu geplaatst is, de vraag binnen
haar veld van aandacht betreft, maar dat mede de
regering van Indochina het initiatief neme om in de
kolonie die voorbereiding door studie en overeenkom-
sten in daden om te zetten. Een dergelijke handeling

Net van OUDS BEKENDE en SOLIDE ADRES
voor het betere genre LINGERIES, KOUSEN
TRICOTGOEDEREN en CONFECTIE is
N.V. Manufacturen Magaz. „HET ANKER”
Veenestr. 49, Tel. 12491, Heulstr. 27, Tel. 14107, 's-GRAVENHAGE
BILLIJKE PRIJZEN. :: :: BILLIJKE PRIJZEN.

Maison ELEGANTE
Dameskleeding

CHIQUE Coupe
APARTE Modellen
NOUVEAUTÉ's
voor de billijkste
prijzen
OOK MODERNISEEREN
Gelebesstraat 32 - DEN HAAG - Tel. 13885

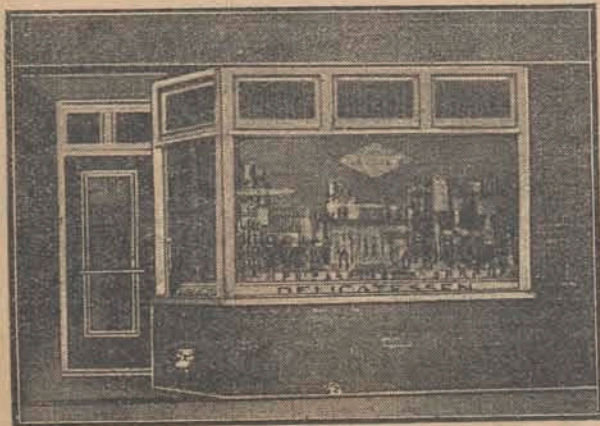
**ZUID-HOLLANDSCHE
BRANDSTOFFENHANDEL**
Firma J. KUIJER
Levering
van uitsluitend prima
Brandstoffen
Regentesselaan 276 Den Haag
Telefoon 35659

BURGERS' FOTOHANDEL
STEENSTRAAT 84 .A. ARNHEM.
EN GROS EN DETAIL
Tropencamera's, 9 x 12, dubbelbodern uittrek, voor platen
en filmpacks, hoogfijn gepolijst, zwaar koper beslag, geel
leder balg, koperen chassis in étui, dubbel anastigmat,
f: 4.5 in compur ad f 85.- per stuk.
Prima metalen Tropencamera's, 9 x 12, dubbel bodern
uittrek, voor platen en filmpacks, dubbel anastigmat,
f: 5.4 met 3 chassis in étui ad f 45.- per stuk.
Metalen Tropencamera's, 9 x 12, tandradinstelling E. R.
applanat f: 7.2 ad f 17.50 per stuk.
Prima Klappcamera's, 9 x 12, met 2 chassis, applanat f: 8
ad f 9.75 per stuk.
Filmpack Chassis, 9 x 12, ad f 1.60 per stuk.
Cassetten, 9 x 12, ad 55 cts. per stuk.
Automatische Ontspanner voor moment ad f 3.25 p. st.
Automatische Ontspanner voor tijd en moment f 6.- p. st.
Metaal Stativen, 4-deelig, f 3.50 per stuk, 5-deelig f 4.50
per stuk, 7-deelig f 5.75 per stuk, alle prima koper.
Ledertassen, 9 x 12, krokodilpersing, fluweel gevoerd,
ad f 5.25 per stuk.
Verder AGFA Filmpaks en Rollfilms, etc.
Conditie: 1/2 bij bestelling, 1/2 onder rembours.
Verpakking 3 pCt. der factuurwaarde.
Bij Engrosafname reductio.

**MELKINRICHTING DER VEREENIGDE
- ZUIVELBEREIDERS -**
levert U
tegen concurreerenden prijs
prima kwaliteit Melk en Zuivel-
producten. Probeert U eens onze
Prima Roomboter, de kwaliteit
zal U bevallen!
Deze artikelen dagelijks versch
aan huis bezorgd.

N.V. „DE GASTRONOOM”

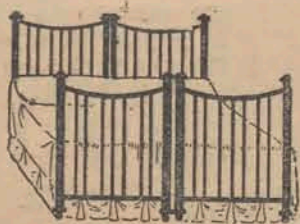
Comestibles en Kruidenierswaren tegen concurrerende prijzen

Goudsbloemlaan 112 - DEN HAAG - Telefoon 32486

W. J. M. SIMONIS'

BEDDENMAGAZIJN
GROENMARKT 34
TEL. 14420 DEN HAAG

GROOTSTE KEUZE
LEDIKANTEN - MATRASSEN
DEKENS

ONZE „PHOENIX” MATRASSEN (Gedep.)
OVERTREFFEN ELK ANDER SOORT IN AANGENAME LIGGING EN SOLIDITEIT. HONDERDEN TEVREDENHEIDSBETUIGINGEN TER INZAGE

Fa v. ASMA VAN DONGEN

Lood-, Zink- en Sanitaire Werken

Toonkamer

Edisonstraat 142 Tel. 33314

VERLOFGANGERS!

Wanneer U zich in Den Haag vestigt, laat dan al uw **Wasch- en Strijkgoed** behandelen bij de

Stoomwasscherij DE KRUYFF,
NOORDERBEEKSTRAAT 82 — TELEF. 36207

Voor het niet wegraken van goed wordt ingestaan.

City Theater

Tel. 15454 Veenestraat Tel. 15454

Vrijdag 26 Juni a.s. en volgende dagen:

MAE MURRAY

in de

METRO-FILM

HAAR PAUWENDANS

Op het Tooneel de Solo-danseres
ELSA DANKMEYER

Het beste adres

voor de levering van Koloniale Waren en Comestibles is

P. VROLIJK, Haagschestr. 1

Telefoon 52159

THUISBEZORGING ZONDER PRIJSVERHOOGING

zal ook moreele beteekenis hebben, daar zij den wil der Fransche regering uitdrukt om voor de veiligheidsstelling van haar kolonies niet uitsluitend te rekenen op het pacifisme der buurvulken.

In verband met het actuele vraagstuk van den gasoorlog, waaraan, zooals bekend, ook in N.-I. aandacht en onderzoek gewijd wordt, nemen wij 't volgende bericht over:

De gedelegeerde der Vereenigde Staten, Burton, op de internationale conferentie aangaande den handel in wapenen, te Genève, deelde mee, dat Coolidge voornemens was eene conferentie te Washington bijeen te roepen, ten einde het gebruik van vergiftige gassen en bacteriën in den oorlog tegen te gaan.

De algemeene commissie der conferentie, op welke meer dan 40 Staten zijn vertegenwoordigd, besloot met algemeene stemmen een protocol te teekenen, dat het verbod behelst van een chemischen oorlog.

Berichten der Afdelingen.

Afdeling Apeldoorn.

INZAMELING VOOR PA VAN DER STEUR.

13 Juni ontvingen wij de bekende circulaire van het Hoofdbestuur. 18 Juni hadden wij bestuursvergadering, 22 Juni hebben we het comité gevormd. Het bestaat uit: L. A. v. d. Berg, Boschweg 13, voorz.; J. C. Baars, Lammerweg 3, secr.-penningm.; Mr. H. P. Dijk, Marktstraat 26; Mevr. A. Dijk, Arnhemseweg 238; Mevr. A. A. Blijenburgh, v. d. Heijdenlaan 9; Mevr. E. J. Huber, Frisolaan 5; J. Eigenhuis, Vonderlaan 22; B. v. Wamel, Deventerstraat 65.

Wij houden geen propaganda-avond, dat is in den zomer in Apeldoorn niet te doen. We loopen niet met lijsten. Maar tot 6 Juli zullen we uwe gaven gaarne in ontvangst nemen; 7 Juli zenden we het bedrag naar den Haag en op 10 Juli kan Pa van der Steur een telegram hebben. Wie spoedig helpt, helpt dubbel. Doe het dus zonder uitstel en herinner al uw kennissen even eraan. Bij elk der bovengenoemde adressen kunt U uw gaven offeren.

De N. A. C. had Maandag reeds een ingezonden stuk, waarop wij het onze hebben vervangen door een ander, dat Woensdag geplaatst is.

Komt U van ons op straat tegen, dan kunt U ons gerust even staande houden.

De Secr.-Penningm.,

J. C. BAARS.

Afdeling Breda.

Breda, 18 Juni 1925.

Aan het Comité Pa van der Steur,
Den Haag.

Mijne Heeren,

In antwoord op Uw Missive van 12 dezer deel ik U mede, dat door onze Voorzitster, Mevr. Douair, Clifford-Kocq v. Breugel bereids inzamelingen hebben plaats gehad ten behoeve van den heer van der Steur te Magelang en dat aan zijn adres een som van f 54.95 is overgemaakt, onder toevoeging van de gelukwenschen met zijn 60-jarig geboortefeest.

Hoogachtend,

L. VISSER,

Secr. Afd. Breda.

Afdeling Leiden.

VERSLAG OVER 1924.

Kon uw verslaggever meermalen in diens jaarverslagen constateeren, dat onze afdeling haar leden een avond had kunnen aanbieden, waarop iemand een sprekebeurt vervulde, ditmaal kan zulks niet het geval zijn, daar, zooals uit de notulen der laatste Algemeene Vergadering is gebleken, besloten werd om de daarbij vermelde redenen dit jaar geen lezing te doen plaats hebben. Gaf onze afdeling dus te dien opzichte geen teken van leven, daartegenover mag als een verblijvend verschijnsel worden aangemerkt, dat voornamelijk door de daartoe door uw secretaris in het werk gestelde pogingen — bestaande in het zenden aan verschillende personen van een schriftelijke uitnodiging tot toetreding overeenkomstig een daarvoor door het Hoofdbestuur opgemaakt model — een toeneming van leden heeft plaats gehad. Bedroeg dat getal toch volgens het vorige verslag 43, sinds steeg — hoewel verscheidenen bedankten — dat aantal tot op 1 Januari 1925 tot een 55-tal, in welk getal sedert door toetre-

Van Fabrikant tot Particulier

is het voordeligst, onbetwist.

Vindt U de prijsopgave van Uw verwerk abnormaal hoog, onbiedt dan eens

PARDON & Co., HUIS-SCHILDERS
Bankastraat 107a - 's-Gravenhage

zij werken zelf.

Maison H. HOEK - Den Haag

OBRECHTSTRAAT 295

Levering van Dames- en Heerenkleding naar Maat
Atelier voor reparatiën en keerwerk
Aan H.H. Ambtenaren gemakkel. betalingsconditiën

ding van 3 nieuwe leden wederom een vermeerderd is ingetreden. Wanneer echter gelet wordt op het tal verzonden uitnodigingen als bovenbedoeld, een nog grooter succes verwacht mogen worden.

Voor zijne in deze in het werk gestelde poging met vorenbedoeld resultaat mocht uw verslaggever schrijven van 8 April j.l. van het Dagelijksch Bestuur onzer Vereeniging een schriftelijke dankbetuiging vangen.

In ons Bestuur werd de vacature, ontstaan door vertrek van den heer Perks als vertegenwoordiger Student-leden, voorzien door de benoeming als danig van den heer Hollesteller. Niet onvermeld wil laten, dat dat Bestuurslid mij ook met een opgave enkele nieuw toetredende leden verraste.

Uw Secretaris vertegenwoordigde de afdeling de laatste Algemeene Vergadering te 's-Gravenhage.

De financieele toestand is gunstig; een vrij belangrijk bedrag kon op nieuwe rekening worden overgeschreven.

Leiden, Febr. 1925.

De Secretaris,
(w.g.) E. RIJKE

Geldelijke verantwoording over het jaar 1924.

Baten.

Saldo vorig jaar	f 200.00
Contributies	" 100.00
Rente Spaarbank	" 50.00
	f 350.00

Lasten.

Afdracht Hoofdbestuur	f 100.00
Inningskosten	" 50.00
Zaalhuur	f 3.00
Reiskosten, enz.	" 8.50
Drukwerk	" 16.85
	f 178.35

Diversen	" 20.00
Saldo	" 100.00
	f 120.00

Leiden, 26 Febr. 1925.

De Penningmeester,
N. J. KRAAIJENBERG

De Commissie van Verificatie:

PH. S. v. RONKEL
G. A. J. HAZEU.

Afdeling Utrecht.

De aandacht van belangstellende leden van den West en anderen wordt gevestigd op het blad ter plaatse opgenomen artikel betreffende van der Steur". Bijdragen kunnen ook worden afgegeven aan de Secretaresse, Mevrouw C. J. Rutten-haring, giro No. 62611.

Mededeelingen.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDIËSCHEN STAATSDIENST EN VOOR 'S LANDS DIENST IN CURAÇAO.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch-Indië en Curaçao, waarin worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging.

10. Uitzending voor den Nederlandsch-Indiësch Staatsdienst:

a. onderwijzer bij het openbaar lager onderwijs het bezit der hoofdakte;

b. leeraar (of leerares) M. O. Duitse taal (verbevoegd);

c. afdelingschef Centraal Kantoor voor de Statistiek van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel;

d. officier van gezondheid 2de klasse (in tijdelijken dienst).

20. Uitzending voor 's Lands dienst in Curaçao:

a. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

b. hoofdonderwijzer met akte wiskunde.

Zij, die voor uitzending tot eene dezer betrekkingen in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich het verkrijgen van inlichtingen wenden tot het Departement van Koloniën, 9de afdeling, onderafdeling (voor de betrekkingen genoemd onder 10, a t/m d) tot de 8ste afdeling (voor de betrekking onder 20) en tot de 10de afdeling (voor de betrekking onder 20).

A. L. KLAASSEN

Dames en Heeren Kleermaker

THOMSONLAAN 9 DEN HAAG TEL. 35234

Speciaal

Engelsche Stoffen

Haagsch Instituut voor Handelsonopleiding
AZALEASTRAAT 51 — 'S HAGE

Mondelinge en schriftelijke cursussen
Boekhouden voor examens en praktijk - Staats-
huishoudkunde en Statistiek M.O. - Staatsinrich-
ting M.O. - Nederl., Fransche, Duitsche
en Engelsche correspondentie
Methodisch spreken.

UITSLUITEND BEVOEGDE LEERKRACHTEN

NASPEURING
op elk gebied, door bekwame **RECHERCHEURS** in binnen-
en buitenland, speciaal tot het verkrijgen van bewijs voor
echtscheiding. **DISCRETIE VERZEKERD.**

HOOFDBUREAU
WAGENSTRAAT 51 'S-GRAVENHAGE
TELEPHOON 10764 — 32133 — 72247
DAG EN NACHT GEOPEND

G. J. R. VAN DER GAAG & ZOON
GROENMARKT 27
TELEPHOON No. 12512

DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
**DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS**

Vereeniging „OOST en WEST”.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en jongelieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen doen.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag, Tel. Sch. 752. Dit „Tehuis” biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland vertoeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aanvragen te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

REISZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actueele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.

NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING. Samenwerking ten einde aan hen die uit Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheid te verstrekken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.

C. HOYNG
SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
UIT DE PLATEELBAKKERIJ
„ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOPPERS in alle afmetingen
Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR
Suezkade 122b DEN HAAG Tel. 33472

...DE FIJNSTE...
JAVA-THEE
PER POND f1.85

WISBRUN & LIFFMANN
Veenestraat 35-37 - Tel. 12593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

„DE LANDBOUWER”
79 Copernicuslaan 79 Tel. 31676
DEN HAAG

UW ADRES voor 1ste kwaliteit Roomboter, Kaas en fijne Vleeschwaren.
Geregelde aanvoer versche Geldersche Eieren.
Thuisbezorging zonder prijsverhooging. **Geén Filialen.**

WANNEER GIJ
Dames- of Heeren-Kleding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

Kleermakerij „UNICUM”
Anna Paulownastraat 30a, Tel. 34947
DEN HAAG

De prijs wordt steeds VOORUIT bepaald.

F. A. DE VRIES
Drogist

Verplegingsartikelen

Kerkstraat 98 Telefoon 157
HILVERSUM

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST

HET UITGEBREIDSTE
KOOKBOEK
GEB. IN LINNEN STEMPELBAND
f 5.50 :: f 5.50

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ
DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 20 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

Glans-, Wasch- en Strijk-inrichting
Boschlaan 45. Bloemendaal.

Ondergeteekende beveelt zich beleefd aan me onderstaande prijzen:

Gekleurde overhemden	30 ct.
Witte overhemden	35 & 40 „
Fronts	14 „
Manchetten (per paar)	15 „
Boorden	10 & 11 „
enz., enz.	

C. GERRITSEN.
Alle goederen zijn tegen brandschade verzekerd.

De Amateur
FOTO
HANDEL

TELEFOON 30098
GOUDESBLOEMLAAN 136
..... DEN HAAG

NEBO-ontwikkeltabletten mogen niet aan Uwe Indische uitrusting ontbroken.
Per stel met gebruiksaanwijzing f 0.55
Geef ons even een telefoontje.

Wanneer U **PERIODIEKEN** wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor **Goede en tijdige aflevering** zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de **Administratie en Expeditie**

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote oplagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt

N.V. Drukkerij Ten Hagen
Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. 11987*

Banklijke Paketvaart-Maatschappij.
Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.

de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en andere plaatsen.

voorige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de bank te Amsterdam en te Batavia.

Zeebaboe's en Jongens beschikbaar. 203

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”
Advies-Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. 50248

BATIK EN VOGUE.

Lessen door geheel Nederland. Demonstraties voor Vereenigingen en Clubjes op aanvraag gratis.
Alle benodigdheden voor Batik.
Het Batikken van een écharpe onder onze leiding duurt pl.m. 4 uur en kost aan was en verpl.m. 70 ct.
Ons groote succes danken wij aan onze eenvoudige, doeltreffende en weinig kostbare methodes.

Vraagt inlichtingen: **Firma VAN CAPELLE Jr, Deventer.**

Wereldmerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS

's-GRAVENHAGE - SOERABAYA

Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. 31403

Wendt U voor
**Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren,
 Stemmen en Transporteeren**
 tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest**
 bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's
 UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

JAN MESKER & Co.

PRINS HENDRIKSTR. 46-48

TELEFOON 30983

Ameublementen en betimmeringen
 in moderne en antieke stijlen. Eigen
 ontwerpen - Droge houtsoorten

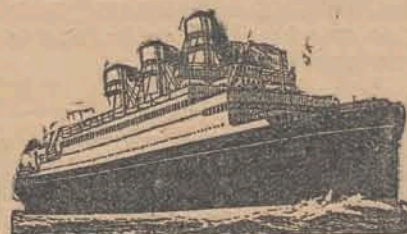
Slaapkamer-Meubelen in
 verschillende modellen
 Grootte voorraad - Club-, Gemak
 en andere Fauteuils

Billijke prijzen. - Billijke prijzen

VERLOFGANGER

wanneer U zich in Den Haag
 vraagt dan eens prijsopgaaf voor
Electrische Artikelen aan bij:

K. C. CREMER Aert v. d. Goesstraat 10 Den Haag
 Telefoon 54325

CRANS & Co.

AGENTSCHAP

Stoomvaart Mij „NEDERLAND“

's-Gravenhage - Hooge wal 5

Tel. 15815 en 15816

Tramlijnen A, 2, 3, 5, 7 en 8

Vertrek Amsterdam:

Prins der Nederlanden	19 Jul
Prinses Juliana	1 Aug
Vendel	15 Aug

Aankomst Amsterdam:

Prinses Juliana	19 Jul
Rembrandt	2 Aug
Johan de Witt	16 Aug

VERKOOPHUIS

Groot Hertoginnelaan 10

SPECIAL VOOR INDISCHE FAMILIES
 INGERICHT

Bestaat ruim 25 jaar

DAGELIJKS GEOPEND VAN 10 TOT 4

BIJ VESTIGING

te 's-GRAVENHAGE uit Oost- en West-Indië
 het vertrouwde adres voor RUND-, KALF-
 VARKENSVLEESCH bij

G. J. VAN 'T RIJSE

KRANENBURGWEG 91, TELEF. 31004

**„ EEN KLANK GAAT OVER
 HEEL NEDERLAND DAT „**

PEEK & CLOPPENBURG

*Het soliedst en betrouwbaarst
 adres is.*

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST
 van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
 aansluiting naar alle havens in den IND.-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
 van draadloze telegrafie en onderwater-klokksignaal.

RUSTHUIS

Gelegenheid tot opname van
 rust- en hulpbehoevenden

Billijke conditiën Velo Indische referentiën

EDISONSTRAAT 96 :: DEN HAAG

TELEFOON 31004 Zuster N. TIMMERS, Gedipl. Verpleegster

NV. JAC. VAN WIJK EN Co.
FOTOGRAFISCH ATELIER
 HANDEL IN FOTO-ARTIKELN.
 KODAKS IN ALLE PRIJZEN.
 GRATIS ONDERRICHT BIJ AANKOOP KAMERA.
 EYEREN ALLES OP FOTOGRAFISCH GEBIED.